

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA PRELOGA 2018.-2028.

Grad Prelog – sredina sretnih i poduzetnih ljudi

Prelog, prosinac 2018.

UVODNO

Strategija razvoja Grada Preloga od 2018. do 2028. godine (u daljnjem tekstu: **Strategija**) je strateški odnosno temeljni dokument za upravljanje razvojem Grada Preloga u narednom razdoblju planirano do 2028. godine. Pojam razvoja obuhvaća sveukupni razvoj Grada Preloga kao jedinice lokalne samouprave i obuhvaća sve sektore djelovanja i življenja Grada. Planirano razdoblje do 2028. godine je plansko razdoblje programsko-razvojnih aktivnosti.

Planiranje strateškog razvoja i izrada dokumenta Strategije odvijalo se sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) te sukladno Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018). Prema navedenom Zakonu i Uredbi predmetna Strategija odnosi se na srednjoročne akte strateškog planiranja, koji se izrađuju i donose za razdoblje od pet do deset godina kao plan razvoja jedinice lokalne samouprave.

Strateško planiranje izvodila je definirana Radna skupina kao predstavnik zajednice Grada Preloga, a čine je predstavnici svih segmenata življenja i djelovanja. Proces strateškog planiranja vodila je konzultantska tvrtka *Bercon d.o.o.*, a koordinaciju planiranja vodio je Odbor za praćenje i nadzor procesa strateškog planiranja i izrade Strategije (u daljnjem tekstu: Odbor za praćenje).

Strateški razvojni plan Grada Preloga za razdoblje do 2028. godine je temeljni strateški dokument kojim se definiraju željena buduća društveno gospodarska stanja i programske aktivnosti kojima se dolazi do tog stanja.

Ovaj dokument je kao radni materijal - Nacrt bio u postupku javne rasprave, koja je trajala od 10. studenog 2018. godine do 10. prosinca 2018. godine. Proces javne rasprave provodio se elektronskim putem (web stranica Grada Preloga) te održanom panel diskusijom na Gospodarskom forumu Grada Preloga, a koji forum se održao 30.11.2018. godine.

Nakon završetka postupka javne rasprave Nacrt Strategije dopunjen je sa prijedlozima, komentarima i primjedbama, kao rezultat stavova i mišljenja najšire javnosti Grada Preloga.

Temeljem prethodno navedenog, dokument Strategije kao konačni materijal upućuje se nadležnim tijelima Grada Preloga na usvajanje.

SADRŽAJ

1. SAŽETAK	1
2. METODOLOŠKI PRISTUP IZRADE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA	4
2.1. Primijenjena terminologija	4
2.2. Primijenjena metodologija	6
2.3. Načela strateškog planiranja	8
3. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA	9
3.1. <i>Zemljopisni položaj - prostorno lokacijska obilježja</i>	9
3.2. Prometna povezanost.....	10
3.3. Osnovna infrastruktura.....	10
3.3.1. <i>Telekomunikacije</i>	10
3.3.2. <i>Sustav vodoopskrbe i odvodnje</i>	11
3.3.3. <i>Plinifikacija</i>	11
3.3.4. <i>Zbrinjavanje otpada</i>	11
3.4. Prirodne karakteristike	12
3.5. Stanovništvo	12
3.6. Stanje nezaposlenosti	14
4. OSNOVNA ANALIZA STANJA NA PODRUČJU GRADA PRELOGA	15
4.1. Poduzetništvo i obrtništvo.....	15
4.1.1. <i>Gospodarske / industrijske zone</i>	21
4.2. Turizam	22
4.2.1. <i>Prirodna baština</i>	25
4.3. Poljoprivreda	26
4.4. Odgoj i obrazovanje	27
4.4.1. <i>Predškolski odgoj i obrazovanje</i>	27
4.4.2. <i>Osnovnoškolsko obrazovanje</i>	27
4.4.3. <i>Srednjoškolsko obrazovanje</i>	27
4.4.4. <i>Knjižnica i čitaonica Grada Preloga</i>	28
4.5. Zdravstvo i socijalna skrb.....	28
4.5.1. <i>Zdravstvo</i>	28
4.5.2. <i>Socijalna skrb</i>	28
5. RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI	30

6. SWOT ANALIZA	34
6.1. SWOT analiza - gospodarstvo	35
6.2. SWOT analiza – društvo	36
6.3. SWOT analiza – prostor i okoliš	37
7. STRATEŠKE ODREDNICE	38
7.1. Vizija	39
7.2. Strateški ciljevi	41
7.2.1. <i>Strateški cilj 1 - Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje</i>	42
7.2.2. <i>Strateški cilj 2 - Unaprijeđena kvaliteta življenja</i>	46
7.2.3. <i>Strateški cilj 3 - Povećana kvaliteta infrastrukture, zaštite okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta</i>	50
8. STRATEŠKI PROJEKTI I PROJEKTNE INICIJATIVE	55
8.1. Popis strateških projekata	55
8.2. Popis projektnih inicijativa	58
9. PROCES PROVEDBE, PRAĆENJA, INFORMIRANJA, AŽURIRANJA I VREDNOVANJA STRATEGIJE	59
9.1. Institucionalni okvir	59
9.2. Provedbeni okvir	60
9.3. Vrednovanje učinaka Strategije	62
9.3.1. <i>Uvodno o indikatorima/pokazateljima</i>	62
9.3.2. <i>Primjena indikatora u praksi</i>	62
9.3.3. <i>Indikatori u Strategiji Grada Preloga</i>	62
10. ČLANOVI RADNE SKUPINE	64
11. PRILOZI	66
11.1. Rekapitulacija definiranih strateških ciljeva, prioriteta i provedbenih mjera	66
11.2. Pokazatelji učinka	68
11.3. Komunikacijska strategija	69

1. SAŽETAK

Grad Prelog kao jedinica lokalne samouprave (JLS) provela je proces strateškog planiranja tj. izradila je strateški razvojni dokument za naredno razdoblje do 2028. godine. Strateški razvojni dokument predstavlja temeljni razvojni dokument sa strateškim smjernicama za upravljanje razvojem odnosno za donošenje odluka u tekućem razdoblju, a koje će utjecati na željenu budućnost Grada. Za prevladavanje vremenskog jaza između željene budućnosti i postojećeg stanja kreirani su procesi u vidu aktivnosti, koje predstavljaju konkretne radnje za ostvarivanje definirane vizije, a koje se ostvaruju provođenjem projektnih prijedloga i detaljno su navedene u akcijskom planu za trogodišnje razdoblje.

Proces participativnog strateškog planiranja započeo je I. radionicom Radne skupine te popunjavanjem anketnih upitnika članova Radne skupine i svih zainteresiranih dionika, zatim održavanjem II. radionice Radne skupine na kojoj su prezentirani osnovni statistički podaci o stanju te rezultati dotad prikupljenih i obrađenih anketa i njihovih sadržaja kao što su: utvrđivanje razvojnih potencijala i potreba, provedba SWOT analize¹ te utvrđivanje prijedloga strateških odrednica². Završna III. radionica Radne skupine definirala je konačni okvir strateških odrednica. Paralelno s prethodno navedenim, proces strateškog planiranja odvijao se zajedno uz prisustvo Odbora za praćenje.

S obzirom na prethodno navedene elemente strateškog planiranja, struktura definiranih strateških odrednica sastoji se od slijedećeg:

➤ Vizije

➤ strateških ciljeva

➤ prioriteta

➤ provedbenih mjera

- aktivnosti

Definiranim aktivnostima nastoje se obuhvatiti projektne ideje, projektne inicijative i konkretni projektni prijedlozi, koji će pridonijeti ostvarivanju definirane vizije. Podnositelji projekata, čiji projekti doprinose definiranim aktivnostima, a time i ostalim strateškim odrednicama (provedbenim mjerama, prioritetima, strateškim ciljevima i viziji), moraju se sagledavati s izrazitom važnošću u procesima provedbe Strategije.

Definirani strateški ciljevi u skladu su s kohezijskom politikom Europske unije u programskom razdoblju 2014.-2020., koja je postavila 11 tematskih ciljeva pomoću kojih države članice definiraju svoje investicijske prioritete i specifične ciljeve koji će se sufinancirati iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi). Definirani Strateški ciljevi prate i usklađeni su s definiranim strateškim dokumentima Republike

¹ Naziv SWOT dolazi od inačice iz engleskog jezika koja označava Strengths (snage), Weakneses (slabosti), Opportunities (prilike), Threats (prijetnje).

² Pojam strateških odrednica uključuje: viziju, strateške ciljeve, prioritete, provedbene mjere i aktivnosti

Hrvatske, a ključni dokumenti o kojima se vodilo računa o usklađenosti s definiranim strateškim odrednicama su:

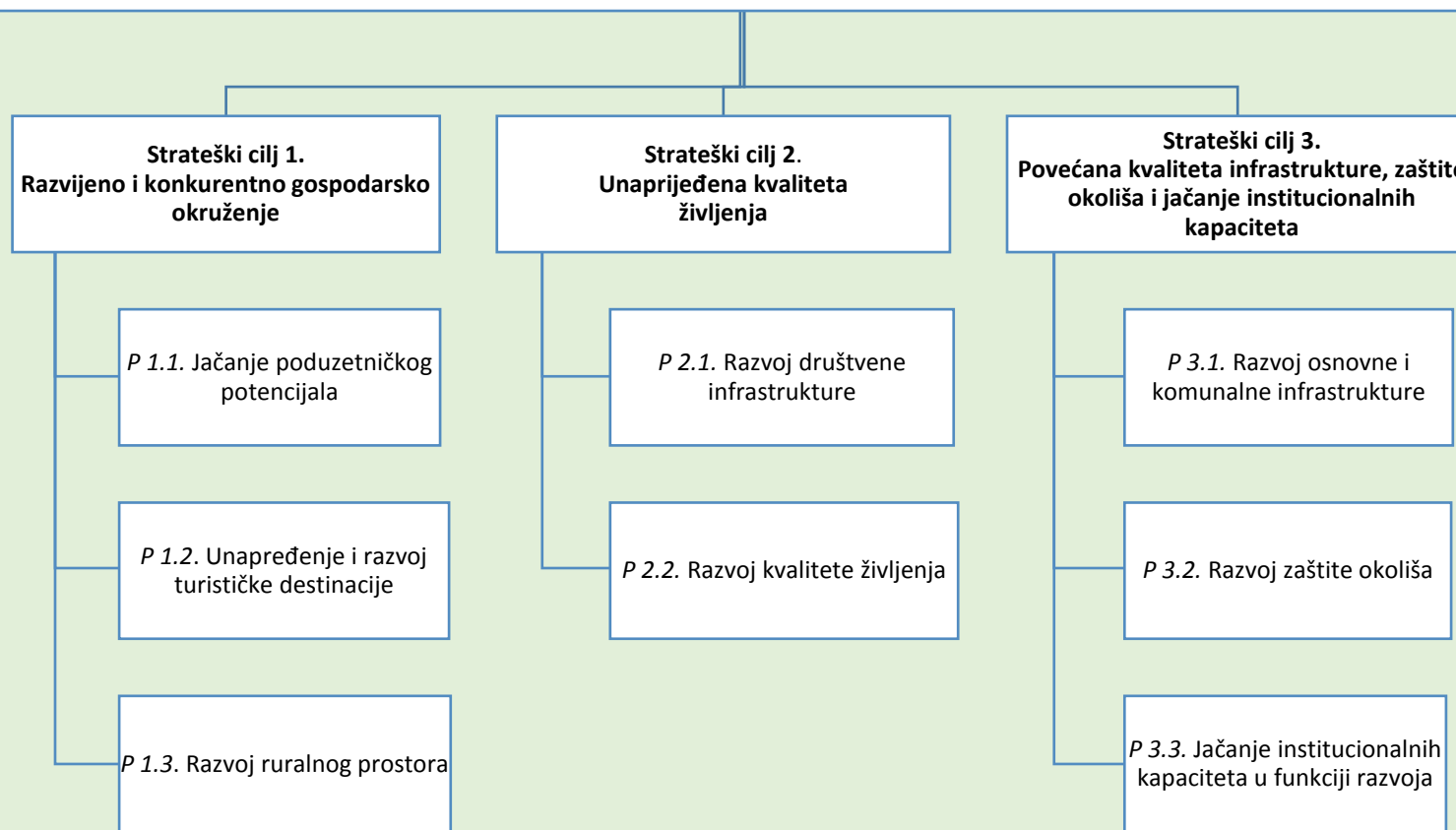
- *Digitalna agenda za Europu*
- *EUROPA 2020. - Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast,*
- *Industrijska strategija RH 2014.-2020.,*
- *Strategija razvoja poduzetništva u RH 2013.-2020.,*
- *Strategija pametne specijalizacije RH za razdoblje od 2016. do 2020.,*
- *Strategija poticanja inovacija RH 2014.-2020.,*
- *Strategija razvoja turizma RH do 2020.,*
- *Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.,*
- *Strategija prometnog razvoja RH za razdoblje od 2014. do 2030. godine,*
- *Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017.-2022. godine,*
- *Strategija energetskeg razvoja RH do 2020. godine*
- *Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012.-2020.,*
- *Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH 2014.-2020.,*
- *Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.,*
- *Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.*

Rekapitulacija definiranih strateških odrednica: vizija, strateški ciljevi i prioriteta (P)

Vizija:

Grad Prelog – sredina sretnih i poduzetnih ljudi

- zajednica koja pruža sigurno i kvalitetno mjesto za život, s naglaskom na;
održivi razvoj, razvijeno gospodarstvo, turističku prepoznatljivost, kulturu, sport,
obrazovanje i priliku svakom čovjeku za osobni razvoj

2. METODOLOŠKI PRISTUP IZRADE STRATEŠKOG RAZVOJNOG PROGRAMA

Kao što je u predgovoru spomenuto metodologija kojom se koristila Radna skupina u procesu strateškog planiranja istovjetna je metodologiji koja se primjenjuje pri izradi strateških dokumenata, s time da se vodilo računa i o smjernicama koje proizlaze iz 11 tematskih ciljeva Strategije „EUROPA 2020“ te Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17) i Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 89/2018).

2.1. Primijenjena terminologija

Buduća stanja i strategije za postizanje tih budućih stanja u Strategiji oblikuju se sljedećim sadržajima, terminima i odrednicama:

(odrednice su zajednički naziv za viziju, strateške ciljeve, prioritete i aktivnosti)

- *Vizija*
 - Vizija je sažeti tekst u formi izjave o željenom budućem stanju Grada Preloga. Vizijom se projicira buduće stanje koje treba ostvariti u narednom programskom razdoblju.
- *Strateški ciljevi*
 - Strateški ciljevi su šira razrada vizije koji proizlaze iz teksta vizije i utvrđeni su prilikom formiranja teksta vizije. To su smjernice razvojnih opredjeljenja. U formiranju vizije i strateških ciljeva nužno je interaktivno sagledavanje i u procesu planiranja iz razvojnih potreba i potencijala, SWOT analize i drugih polaznih osnova u pravilu se iščitavaju potrebni ciljevi, a sublimacija tih ciljeva dovodi do vizije iz koje se povratno definiraju konačni sadržaji strateških ciljeva.
 - U gramatičkom smislu definirani su pridjevom uz imenicu. Kao i kod vizije, definira buduće željeno stanje određenog područja (makropodručja/sektora) odnosno promjenu koja se želi ostvariti.
- *Strateški prioriteti (skraćeno „prioriteti“)*
 - Za svaki strateški cilj utvrđuju se strateški prioriteti kao segmentni ili specifični ciljevi ili kao strateški pravci djelovanja (strategija djelovanja) koji osiguravaju provedbu pojedinog strateškog cilja.
 - U gramatičkom smislu definirani su imenicom ili glagolskom imenicom (opisuje kako nešto postići tj. ostvariti).
- *Provedbene mjere (skraćeno „mjere“)*
 - Za svaki strateški prioritet utvrđuju se provedbene mjere koje osiguravaju ostvarivanje strateškog prioriteta. Provedbene mjere ostvaruju se planskim aktivnostima koje se u implementaciji oblikuju kao projekti.
 - Može se smatrati da je mjera skup povezanih aktivnosti i odluka kojima se postigne parcijalni cilj, troše se resursi i vrijeme, a značajne su za krajnjeg korisnika, podnositelja projekta i ostalih dionika.

- U gramatičkom smislu definirana je imenicom ili glagolskom imenicom (detaljnije/preciznije opisuje kako i na koji način nešto postići tj. ostvariti).
- Provedbena mjera se u pravilu definira na nivou programa.

Pod pojmom „program“ u ekonomskom i strateškom smislu podrazumijevamo skup razvojnih inicijativa i projektnih prijedloga, procedura, pravila, resursa i ostalih elemenata koji su potrebni u provođenju aktivnosti te predstavlja okvir za planiranje aktivnosti unutar određenog sektora ili područja. Program zahtijeva koordinaciju više dionika i njihovo vremensko usklađivanje. Program, u ovom smislu ne uključuje primarno izradu određenog dokumenta, već se sagledava u širem smislu, iako može predstavljati samo inicijaciju ili izradu određenog razvojnog dokumenta.

- Aktivnosti

- Aktivnost je svaka radnja usmjerena na izvršenje nekog zadatka (projekta, ideje, razvojne inicijative) koja doprinosi svrsi provedbene mjere.
- U gramatičkom smislu definirane su glagolom u infinitivu (što i kako treba učiniti)
- Aktivnost se u pravilu definira na nivou projekta.
- Projektne inicijative tj. projektni prijedlozi u svojem općem cilju, specifičnim ciljevima, svrsi i rezultatima, moraju upućivati na definirane aktivnosti u Strategiji ukoliko projektni prijedlozi žele pronaći uporište u tom dokumentu tj. Strategiji.

2.2. Primijenjena metodologija

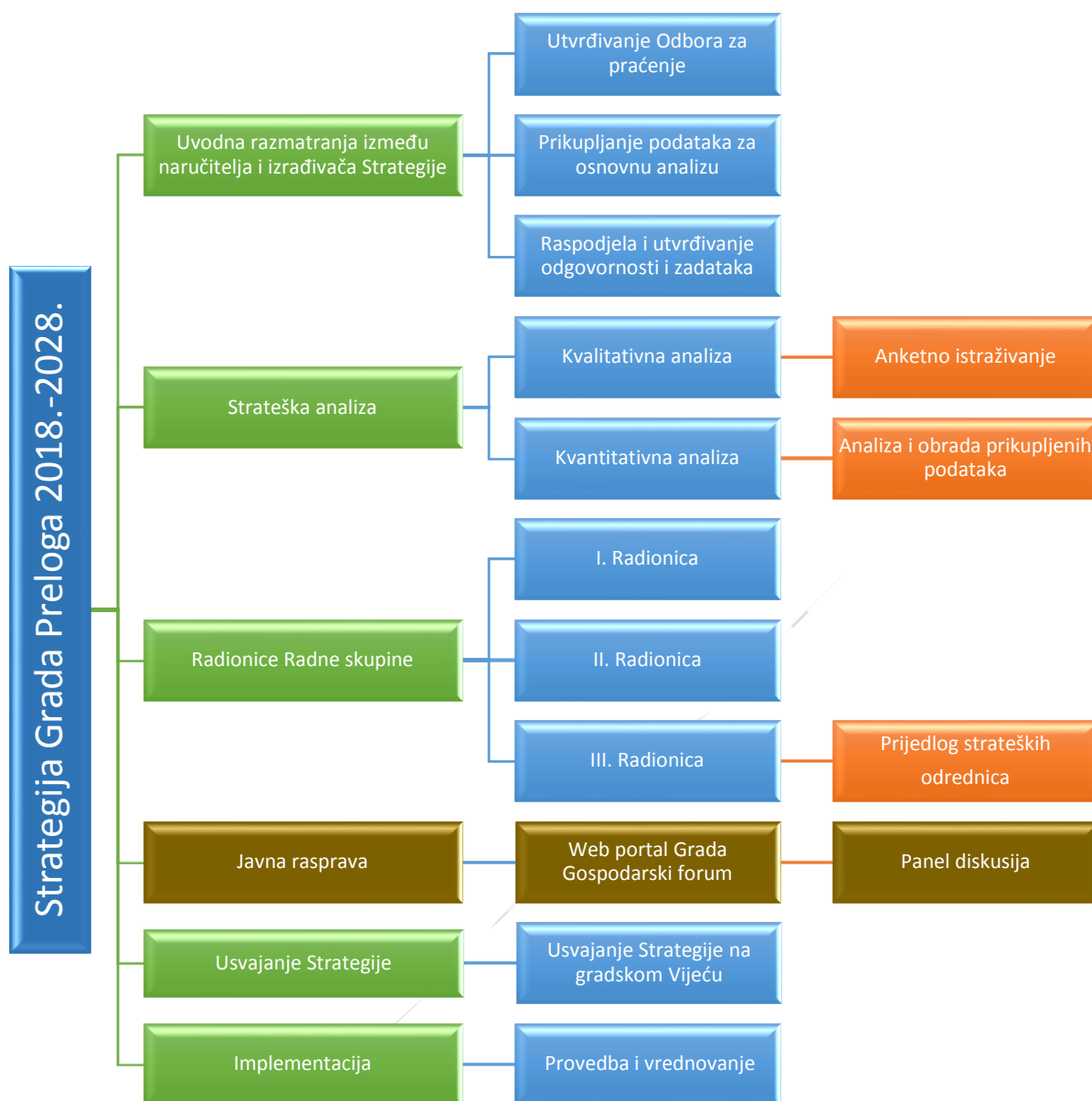
Vizija i strateški ciljevi formirani su kao sažeci ključnih riječi koje je istaknula Radna skupina sagledavajući željenu budućnost. Razrada strateških prioriteta i provedbenih mjera bazira se s jedne strane na viziji i strateškim ciljevima i s druge strane na ključnim riječima strateških, odnosno problemskih pitanja i problemskih razvojnih sadržaja i njihovih mogućih rješenja te činjenica iz SWOT analize.

Izvedbeni projekt koji se formira u smislu aktivnost i/ili intervencija iz provedbene mjere, kao dio određenog prioriteta u strateškom cilju svojom provedbom ostvaruje u određenom stupnju rezultate projekta kao doprinos provedbenoj mjeri, svrhu projekta kao doprinosu prioritetu i opći cilj projekta kao doprinosu strateškom cilju.

Sa ciljem vizualizacije generiranja vizije, strateških ciljeva, prioriteta, provedbenih mjera i aktivnosti u nastavku je prikazana shema prema kojoj je vođen proces strateškog planiranja Grada Preloga.

Slika 2.1. Shema modela generiranja vizije, strateških ciljeva, prioriteta, provedbenih mjera i aktivnosti

Slika 2.2. Metodološki okvir izrade Strategije

Na slici 2.2. prikazan je metodološki okvir za strukturiranje dokumenta Strategije. Uvodna razmatranja između naručitelja (Grad Prelog) i izrađivača Strategije (tvrtka *Bercon d.o.o.*) definirana su ugovornim obvezama. Strateška analiza provedene je kombiniranom metodologijom tj. kvalitativnim i kvantitativnim metodama istraživanja kojom su utvrđene ključne strateške pretpostavke te stanje i trendovi društva i gospodarstva. Za analizu i obradu prikupljenih podataka (sekundarni podaci) glavni izvor podataka su podaci Financijske agencije (FINA) i Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske (DZS). Utvrđivanje i definiranje strateških odrednica proizlazi iz strateške analize i iz suradnje izrađivača Strategije sa Koordinacijskim odborom za izradu Strategije. Implementacija predstavlja okvir za uspješnu provedbu i vrednovanje Strategije, a čija odgovornost je na Gradu Prelogu kao tijelu za upravljanjem strateškim razvojem.

2.3. Načela strateškog planiranja

Pri izradi Strategije poštivala su se **temeljna načela** planiranja razvoja jedinice lokalne samouprave. Načela planiranja jednakovrijedno se trebaju primjenjivati pri provedbi, praćenju i ažuriranju Strategije. S obzirom da se ova načela primjenjuju horizontalno u svim strateškim odrednicama čija je struktura raspoređena vertikalno, ova načela se nazivaju i **horizontalnim načelima**.

Kao prvo, **Strategija se temelji na Zajednici** što znači da je ona rezultat interesa najšire javnosti Grada Preloga. Planiranje izvodi Radna skupina koja je strukturirana tako da je obuhvatila predstavnike svih sfera javnog, civilnog i gospodarskog života Grada.

Jednako važno kao načelo Zajednice, poštivano je **načelo struke**. S ciljem definiranja i ostvarivanja željenog budućeg stanja Grada, Radna skupina kao predstavnik Zajednice, utvrdila je viziju, strateške ciljeve i prioritete, kao razvojne odrednice. Pri formiranju Radne skupine vodilo se računa da su članovi Radne skupine stručni u određenom području zajednice, a paralelno sa radom Radne skupine u razradi strateških odrednica uključivao se Odbor za praćenje kao pomoćno stručno tijelo Radne skupine.

Prilikom formiranja Radne skupine vodilo se računa da su jednako brojno zastupljeni predstavnici javnog, civilnog i gospodarskog sektora čime je poštivano **načelo partnerstva**, kao načelo suradnje i dijaloga navedenih sektora.

Strategijom se u svim njenim strateškim odrednicama i njihovim provedbenim procesima potiče i promovira **načelo svih oblika jednakosti**.

Nadalje, pri planiranju se strogo vodilo računa o tome da Strategija **predstavlja održivi sveukupni razvoj**, što znači svima na korist, a nikome na štetu, uz uvjet da se uvažava društvena stvarnost i zadovoljstvo građana, da uvažava **očuvanje okoline i ekološku sredenost** i da strateške programske aktivnosti budu usklađene s optimalnim uređenjem prostora Grada Preloga.

U procesu planiranja i utvrđivanja provedbenih mjera utvrđene su programske aktivnosti, čija provedba će doprinijeti ostvarivanju strateških prioriteta i ciljeva, a paralelno s time prikupljene su razvojne inicijative, u formi projektnih ideja, prijedloga i projekata kojima se predlaže rješavanje razvojnih problema i potreba. Provedbom programskih aktivnostima i razvojnih inicijativa u formi projekata primjenjuje se **načelo konkretne provedbe Strategije**.

Projektne ideje, projektni prijedlozi i projekti generirani su i prikupljeni tokom strateškog planiranja, a nastavit će se prikupljati i prilikom provedbe Strategije i uključivat će se u bazu projektnih prijedloga. Projekti iz baze, koji su u određenom vremenskom razdoblju pripremljeni za provedbu, čine osnovu za Akcijski plan projekata za provedbu, a planovi se formiraju na godišnjoj razini u skladu s proračunom promatrane godine i predstavljaju konkretne provedbene razvojne investicijske aktivnosti.

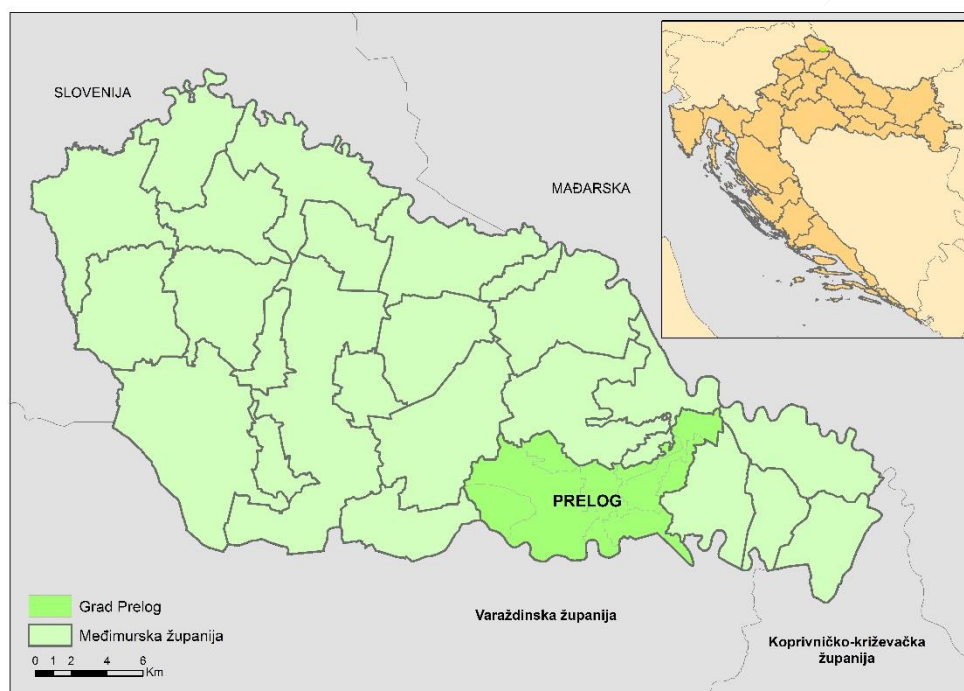
3. OPĆE ZNAČAJKE PODRUČJA

3.1. Zemljopisni položaj - prostorno lokacijska obilježja

Grad Prelog smješten je uz lijevu obalu rijeke Drave, odnosno Dubravskog jezera u središnjem južnom dijelu Međimurske županija. Grad Prelog po veličini je druga jedinica lokalne samouprave u Međimurskoj županiji, koja graniči sa Varaždinskom županijom, a u okvirima Međimurske županije graniči sa slijedećim općinama: Sveta Marija, Goričan, Kotoriba, Donji Kraljevec, Mala Subotica i Orehovica.

Površina Grada Preloga iznosi 63,66 km² raspoređenih u 8 naselja: Cirkovljan, Čehovec, Čukovec, Draškovec, Hemuševac, Oporovec, Otok i Prelog.

Prema indeksu razvijenosti čija vrijednost iznosi 102,63% prosjeka RH, Grad se svrstava u VI. skupinu razvijenosti, a koja skupina se odnosi na jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Vrijednost indeksa razvijenosti Međimurske županije iznosi 100,50% i time se

Slika 3.1. Položaj Grada Preloga, (izvor: Grad Prelog)

Međimurska županija svrstava u III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

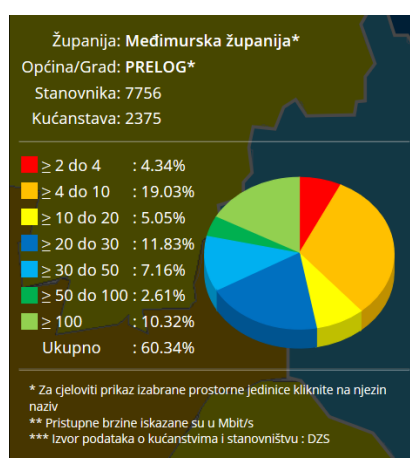
3.2. Prometna povezanost

Prometna dostupnost i povezanost Grada Preloga je od iznimne važnosti s obzirom na geostrateški položaj regije. Ističe se blizina velikih europskih središta i većih gradova koja su od Preloga udaljena nekoliko stotina kilometara (Beč, Budimpešta, Zagreb, Ljubljana, Rijeka, Split, Dubrovnik). Posebno valja istaknuti blizinu autoceste koja je od Preloga udaljena 7 kilometara, industrijski kolosijek željezničke pruge nalazi se na 6 kilometara (Donji Kraljevec), udaljenost od velike međunarodne Zračne luke Zagreb iznosi 110 kilometara.

3.3. Osnovna infrastruktura

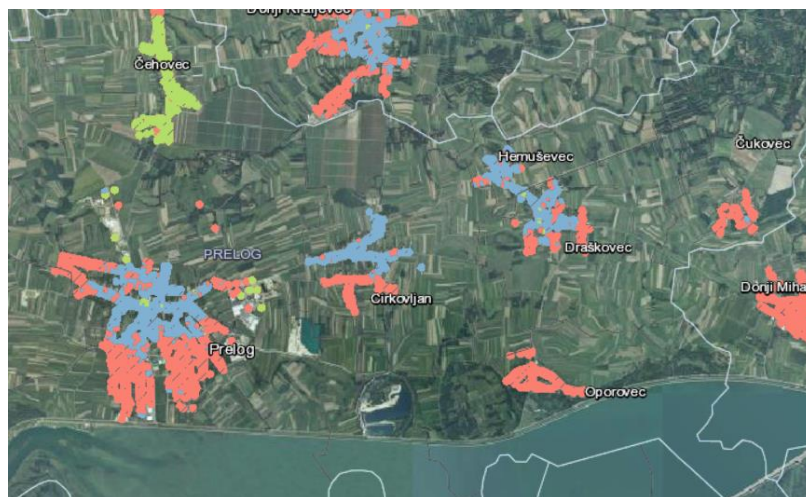
3.3.1. Telekomunikacije

Prikaz korištenja brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa, koji objavljuje HAKOM (Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti) pokazuje da se od ukupnog broja kućanstava (2375) njih 60,34% koristi uslugama nepokretnog širokopojasnog pristupa brzine 2 Mbit/s i većih. Od 60,34% kućanstava njih 4,34% koristi se brzinom od 2- 4 Mbit/s; 19,03% brzinom od 4-10 Mbit/s; 5,05% brzinom 10- 20 Mbit/s; 11,83% brzinom od 20- 30 Mbit/s; 7,16% koristi brzinu od 30-50 Mbit/s, 2,61% koristi brzinu od 50-100 Mbit/s, te 10,32% koristi brzinu veću od 100Mbit/s. Navedeno je prikazano slikom u nastavku.

Slika 3.2. Statistički pregled korištenja brzine nepokretnog širokopojasnog pristupa kućanstava (HAKOM, listopad 2018.).

Slikom u nastavku prikazani su podaci o dostupnosti brzina nepokretnog širokopojasnog pristupa. Crvenom bojom označena su područja s brzinom pristupa od 2 do 30Mbit/s, točke plavom bojom označena su područja s brzinom pristupa od 30 do 100 Mbit/s, dok su zeleno-žutom bojom označena područja sa brzinom pristupa većom od 100 Mbit/s.

Slika 3.3. Interaktivna karta o dostupnosti brzina širokopojasnog pristupa (HAKOM, listopad 2018.)

3.3.2. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Vodoopskrbnim sustavom na području Grada Preloga upravljaju Međimurske vode. Prema podacima Međimurskih voda na području Grada od ukupno 2.711 kućanstava njih 1.946 priključeno je na sustav vodoopskrbe, što izraženo u postotcima iznosi 72%.

Sustavom odvodnje također upravljaju Međimurske vode prema čijim podacima na području Grada ukupno izgrađeno 23.312 metara sanitarne, oborinske kanalizacije i mješovitog sustava odvodnje. Od ukupnog broja kućanstava, 1.478, u naselju Prelog na sustav javne odvodnje priključeno je 620 kućanstava s područja naselja Prelog. Projektom „Agglomeracija Donja Dubrava“ predviđena je izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda u naseljima Oporovec, Cirkovljan, Draškovec, Hemuševec i Čukovec.

3.3.3. Plinifikacija

Opskrbom plina na području Grada Preloga upravlja tvrtka Međimurje plin koja je ujedno i jedini distributer plina. Područje Grada Preloga u potpunosti je plinificirano 1996. godine.

3.3.4. Zbrinjavanje otpada

Zbrinjavanje otpada na području Grada Preloga vrši Gradsko komunalno poduzeće PRE-KOM d.o.o., a koje u sklopu svojih djelatnosti vrši organizirano prikupljanje, odvoz, obradu, skladištenje i odlaganje otpada. U veljači 2016. je tvrtka GKP PRE-KOM sa Gradom Prelog i općinama Donja Dubrava, Donji Kraljevec, Donji Vidovec, Goričan, Kotoriba i Sveta Marija potpisala Odluku o pristupanju međunarodnoj strategiji Zero Waste 2020. čime se osigurava jačanje pozitivnog utjecaja na očuvanje i zaštitu okoliša u zajednici.

Tvrtka PRE-KOM redovito provodi aktivnosti na podizanju svijesti o smanjenju količine otpada te povećavanju njegovog recikliranja i ponovne upotrebe u prilog čemu govore sve veći udjeli prikupljenog odvojenog otpada iz godine u godinu. Tako je prema preliminarnim rezultatima o komunalnom otpad za 2017. godinu, a koje je objavila Hrvatska agencija za okoliš

i prirodu na svojim web stranicama, Grad Prelog na razini Međimurske županije na prvom mjestu po prikupljenoj količini odvojenog otpada, a koja iznosi 55,88% od ukupno prikupljenog otpada. Na razini Republike Hrvatske Grad Prelog je na drugom mjestu, dok je na prvom mjestu Grad Krk sa 60,29% prikupljenog odvojenog otpada.

Pored djelatnosti zbrinjavanja otpada tvrtka PRE- KOM na području Grada Preloga obavlja i održavanje komunalne infrastrukture Grada, upravljanje grobljima i tržnicom, pogrebne usluge, prijevoz pokojnika, prodaja pogrebne opreme, dimnjačarska služba, održavanje javnih parkirališta.

3.4. Prirodne karakteristike

Opće klimatske značajke ovog područja određene su pripadnošću prostora široj klimatskoj regiji – Panonskoj nizini, što se očituje vrućim ljetima i hladnim zimama. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10°C. Ovo područje je relativno bogato vlagom tijekom cijele godine. Prosječne mjesečne vrijednosti relativne vlage zraka su iznad 70%.

Područje Grada Preloga karakterizira umjereno kontinentalna klima. Panonski klimatski utjecaji snažniji su od alpskih. To se očituje u razmjerno vrućim ljetima i hladnim zimama. Karakterističan je brz prijelaz iz hladnijeg dijela godine u topli, pa u ožujku dnevne temperature mogu biti vrlo visoke. Česti su i štetni proljetni mrazovi, kao i jaki pljuskovi, a ponekad i tuče u srpnju i kolovozu.

3.5. Stanovništvo

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine Grad Prelog ima ukupno 7.815 stanovnika, od čega je 3.867 žena (49,48%), a 3.948 muškaraca (50,52%). Gustoća naseljenosti na području Grada Preloga iznosi 122,76 stan./ km².

Tablica 3.1. Kretanje broja stanovnika od 1981. – 2011. godine

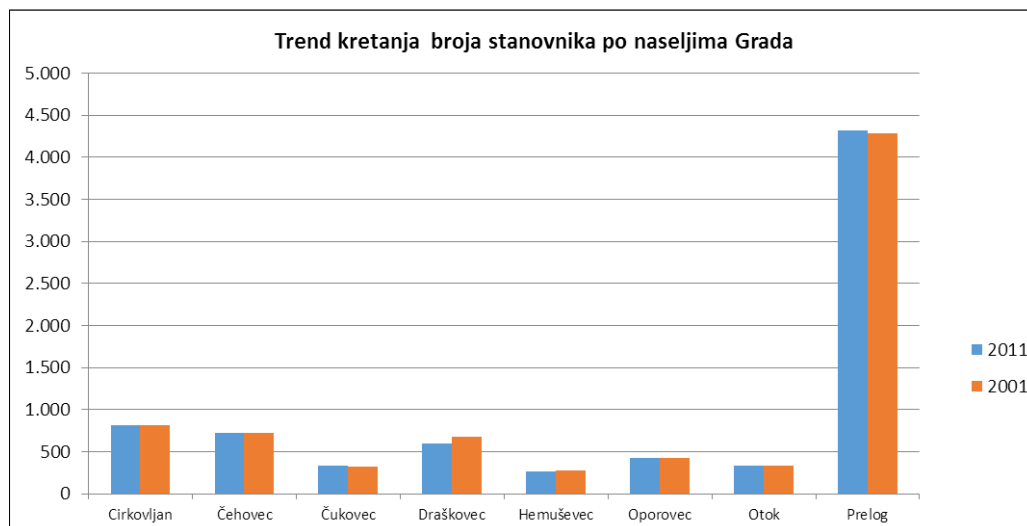
Grad Prelog	Broj stanovnika po godinama			
	1981.	1991.	2001.	2011.
	8.080	8.024	7.871	7.815

Izvor: Državni zavod za statistiku, 04/2016.

Pregledom podataka u Tablici 2.1. vidljivo je da broj stanovnika kroz godine opada. No, ovdje valja napomenuti da se popisi, do popisa 2001. godine, odnose na stalno stanovništvo, tj. na osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj bez obzira na to jesu li u vrijeme popisa bile prisutne u prebivalištu ili ne i bez obzira na duljinu odsutnosti iz prebivališta. U popisu 2001. prvi se put pri definiranju ukupnu stanovništvo primjenjuje koncept "uobičajenog mjesta stanovanja" i uvodi se razdoblje od jedne godine i dulje kao osnovni kriterij za uključivanje ili isključivanje osobe iz ukupnog stanovništva³.

³ DZS, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011., Izvještaj 1468, str. 8

Grafički prikaz: Trend kretanja broja stanovnika 2001. i 2011. godine

Izvor: Obrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

Prema grafikonu Trend kretanja broja stanovnika po naseljima Grada Preloga, jedino naselje Čukovec bilježi rast od 14 stanovnika i naselje Prelog za 36 stanovnika u 2011. godini u odnosu na 2001. godinu. Ostala naselja bilježe pad broj stanovnika.

Podaci o kontingentu stanovništva prema popisu stanovništva iz 2011. godine govore o tome da najveći broj stanovnika pripada radno sposobnom stanovništvu (stanovništvu u dobi od 15- 64 godine), njih 5.313 (67,98%). Udio mladih osoba od 0 – 19 godina je 21,42%, dok je udio osoba starih 65 i više godina 16,60%.

Tablica 3.2. Kontingent stanovništva prema popisu stanovništva iz 2001. i 2011. godine

Godina	Ukupni broj stanovnika	Godine starosti stanovnika		
		0- 19	19- 64	65 i više
2001.	7.871	2.027	4.990	1.196
2011.	7.815	1.674	5.313	1.298

Izvor: Izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku

Usporedbom podataka iz Tablice 2.2. možemo zaključiti da se udio radno sposobnog stanovništva u 2011. godini (67,98%) u odnosu na 2001. (63,39%) godinu povećao. Udio mladih od 0- 19 godina 2011. godine u odnosu 2001. godinu (25,75%) se smanjio dok se povećao broj stanovnika starih 65 i više godina. U prilog tome idu i podaci o starenju stanovništva, naime prosječna starost stanovništva prema popisu iz 2001. godine bila je 38,4 godina dok je ona prema popisu iz 2011. godine 41,1 godina. Indeks starenja⁴ je prema popisu iz 2001. 79,1% dok je on prema popisu iz 2011. godine čak 106,2%. Ovo posljednje potvrđuje činjenicu da je stanovništvo Grada Preloga u procesu starenja.

Na području Međimurske županije trend je sličan; naime prema popisu iz 2001. godine prosječna starost stanovništva bila je 37,6 godina dok je ona prema popisu iz 2011. godine 40,0 godina. Indeks starenja iz 2001.godine, 72,0%, a iz 2011.godine, 91,8%.

⁴ Indeks starenja je postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0- 19 godina.

3.6. Stanje nezaposlenosti

Temeljem informacija od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za 12. mjesec 2017. godine na području Grada Preloga registrirano je 280 nezaposlenih osoba, od čega je 103 nezaposlena muškarca, a 177 nezaposlene žene. Pregledom podataka o nezaposlenosti u istom periodu 2015. i 2016. godine zabilježen je pad broja nezaposlenih osoba. Isti trend zabilježen je i za područje Međimurske županije.

Tablica 3.3. Broj i obrazovna struktura nezaposlenih osoba u 2017., 2016. i 2015. godini

Općina	Ukupno	M	Ž	Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ sa zanimanja do 3 g. i škola za kv, vkv radnike			SS u trajanju od 4 g. i više i gimnazija			Viša škola i I. stupanj fakulteta			Fakulteti, akademije, magisteriji, doktorat		
				Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž
2017.																					
Međimurska županija	2.928	1.391	1.537	602	362	240	715	365	350	679	377	302	554	178	376	185	56	129	193	53	140
Grad Prelog	144	58	86	6	4	2	25	13	12	40	24	16	41	8	33	16	4	12	16	5	11
Udio u MŽ	4,92%																				
2016.																					
Međimurska županija	4.254	1.960	2.294	755	471	284	1.052	481	571	1.055	542	513	835	282	553	283	87	196	274	97	177
Grad Prelog	225	75	150	7	4	3	49	18	31	70	34	36	63	11	52	20	4	16	16	4	12
Udio u MŽ	5,29%																				
2015.																					
Međimurska županija	5.219	2.431	2.788	877	546	331	1.193	542	651	1.442	753	689	1.067	385	682	324	101	223	316	104	212
Grad Prelog	280	103	177	12	8	4	58	19	39	93	46	47	75	19	56	16	3	13	26	8	18
Udio u MŽ	5,37%																				

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Mjesečni bilten 12/ 2017., 2016. i 2015. godina

Pregledom podataka u tablici vidljivo je da prema obrazovnoj strukturi najveći broj nezaposlenih osoba je sa trogodišnjom srednjom školom i srednjom školom i gimnazijom (56%); osnovnom školom (17%); sa fakultetom, magisterijem i doktoratom (11%); višom školom i I. stupanj fakulteta (11%); i na kraju bez škole (4%).

4. OSNOVNA ANALIZA STANJA NA PODRUČJU GRADA PRELOGA

U Prelogu je kroz stoljeća postojanja najvažniju ulogu u razvoju, uz nezaobilaznu poljoprivredu i turizam, odigralo gospodarstvo po čemu je Prelog i danas središte donjeg Međimurja. Najvažniji i najznačajniji procesi razvoja gospodarstva odvijali su se unatrag 40-ak godina. Uz veće tvrtke, nemjerljiv je doprinos malih poduzeća i obrtnika. Nova preloška industrija prati zahtjeve modernog tržišta, globalizacija nameće nove trendove u poslovanju. Krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća počela se razvijati Industrijska zona na izlazu Preloga u pravcu Cirkovljana - Industrijska zona Prelog - Istok, koja je prerasla u rasadnik vrlo uspješnih tvrtki, a uslijed potrebe za proširenjem proizvodnih kapaciteta postojećih poduzetnika i nemogućnošću daljnjeg širenja u zoni Istok, u razdoblju od 2005. do 2008. godine razvijena je, izgrađena i u potpunosti komunalno opremljena Gospodarska zona Prelog - Sjever. Gospodarska zona Prelog - Sjever 2014. godine proširena je za dodatnih 16,1 ha, a 2015. za dodatnih 20 ha, a koje proširenje je potrebno infrastrukturno opremiti, kako bi Grad Prelog mogao imati kvalitetnu ponudu za ulazak u zonu novim investitorima, ali i postojećim investitorima koji proširuju svoju proizvodnju, a za koje nemaju mogućnosti na postojećim lokacijama.

4.1. Poduzetništvo i obrtništvo

Prema podacima iz FINA-e u 2017. godini na području Grada poslovalo je 282 gospodarskih subjekata čija struktura je prikazana u Tablici 3.1. u nastavku:

Tablica 4.1. Struktura gospodarskih subjekata na području Grada Preloga i Međimurske županije od 2015.-2017. godine

Grad/MŽ	Broj d.d.	Broj j.d.o.o.	Broj d.o.o.	Broj zadruga	Broj ustanova	Slobodna zanimanja	Ukupno gosp. subjekata
2017.							
Međimurska županija	23	736	2.134	11	45	157	3.106
Prelog	1	57	215	0	2	7	282
2016.							
Međimurska županija	24	642	2.098	12	43	156	2.975
Prelog	1	53	203	0	2	5	267
2015.							
Međimurska županija	26	473	1.917	13	37	21	2.487
Prelog	1	45	194	0	2	2	244

Izvor: Izrada autora prema podacima iz FINE

Grad Prelog u 2017. godini, u svojoj strukturi ima 9% gospodarskih subjekata u ukupnom broju gospodarskih subjekata u Međimurskoj županiji koji su u sustavu poreza na dobit. U 2016. i 2015. godini taj udio iznosio je također 9%. Ukupno u Gradu Prelogu nalazi se 282 poslovna subjekta koji su u sustavu poreza na dobit. Sukladno tome oni su obveznici predaje Godišnjeg financijskog izvještaja (GFI- pod) i njihovi podaci javno su dostupni.

Iz prikazane tabele vidljivo je povećanje ukupnih gospodarskih subjekata u Gradu Prelogu u razdoblju od 2015. do 2017. godine za ukupno 38 gospodarskih subjekata, a najviše novoosnovanih subjekata bilo je u području društava s ograničenom odgovornošću i to za 21 poslovni subjekt tj. 55% u ukupnom povećanju broja poslovnih subjekata.

Iz prikazane strukture u 2017. godini vidljivo je da u Gradu Prelogu 76,0% subjekata čine društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.), 20,0% jednostavna društva s ograničenom odgovornošću (j.d.o.o.), dok ostali čine 4,0%.

Tablica 4.2. Kretanje broja obrtnika na području Grada Preloga

Grad/MŽ	Broj obrta
2017.	
Međimurska županija	1.191
Grad Prelog	80
2016.	
Međimurska županija	1.183
Grad Prelog	80
2015.	
Međimurska županija	1.219
Grad Prelog	82

Izvor: Informacija o stanju i kretanjima međimurskog gospodarstva u 2017., Međimurska županija, Upravni odjel za gospodarske djelatnosti

Iz podataka prikazanih u Tablici 3.2. vidljivo je zaustavljen trend smanjenja broja obrtnika za područje Grada Preloga dok je za cjelokupno područje Međimurske županije čak zabilježen i porast broja obrta u odnosu na 2016. godinu. Po broju obrtnika Grad Prelog čini 7% broja obrtnika u Međimurskoj županiji te je Grad Prelog ujedno treća jedinica lokalne samouprave u MŽ po broju obrtnika (prva je Grad Čakovec sa 379 obrtnika, a druga Općina Nedelišće sa 128 obrtnika). Navedeni obrtnici obveznici sustava poreza na dohodak.

Tablica 3.3. prikazuje rast broja poduzetnika od 2015.- 2017. godine koji su u sustavu poreza na dobit. Broj poduzetnika od 2015. do 2017. godine porastao je za 38 poduzetnika.

Od ukupno 282 gospodarskih subjekata koji posluju na području Grada Preloga koji djeluju u sustavu poreza na dobit u 2017. godini najviše ih posluje u sektoru trgovine na veliko i malo, popravak motornih vozila sa 22,69%, (64 poduzeća), nakon toga slijedi sektor prerađivačke industrije a 20,92% (49 poduzeća), dok je sektor građevinarstva zastupljen sa 14,89% (42 poduzeća), a sektor stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti sa 9,57% (27 poduzeća).

Iz prikazane Tablice 3.3. vidljivo da je u 2017. godini s obzirom na 2016. i 2015. godinu došlo do najvećeg povećanja broja poduzetnika u sektoru prerađivačke industrije za 11 poduzetnika, građevinarstva 10 poduzetnika.

Tablica 4.3. Djelatnosti gospodarskih subjekata na području Grada Preloga od 2015.-2017.

Djelatnosti/Prelog	Broj poduzetnika u 2015.	Broj poduzetnika u 2016.	Broj poduzetnika u 2017.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2	2	3
Prerađivačka industrija	48	55	59
Opskrba el. energijom, plinom, parom i klim.	3	3	3
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gosp. otpadom	3	3	3
Građevinarstvo	32	41	42
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila	65	69	64
Prijevoz i skladištenje	11	10	11
Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	15	16	20
Informacije i komunikacije	3	2	3
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	0	0
Poslovanje nekretninama	12	11	12
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23	23	27
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13	12	13
Javna uprava i obrana	1	1	1
Obrazovanje	1	2	3
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3	3	2
Umjetnost, zabava i rekreacija	2	3	3
Ostale uslužne djelatnosti	9	11	12
Ukupno	246	267	282

Izvor: Izrada autora - -Fina-Registar godišnjih financijskih izvještaja

Pregledom osnovnih financijskih rezultata poslovanja u 2017. godini ukupno 282 poduzetnika prosječno na bazi sata rada zapošljavalo je 3.299 osoba. Poduzetnici su ostvarili ukupne prihode od 1.737.731 mil. kuna, a rashode u iznosu od 1.641.335 mil. kuna, dok je dobit nakon oporezivanja iznosila 127.848 mil. kuna. Ostvaren je ukupan izvoz od 903.664 mil. kn, a uvoz 295.250 mil. kuna, što ukazuje na pozitivan trgovinski saldo od 608.414 mil. kuna.

Prosječna mjesečna neto plaća u 2017. godini iznosila je 4.257 kune, dok je ona na razini Međimurske županije iznosila 4.473 kn.

Uvidom u Tablicu 3.4. u nastavku Grad Prelog kroz promatrane godine bilježi stalni napredak u gospodarstvo što je vidljivo u povećanju broja zaposlenih, u povećanju ukupnih prihoda, povećanju dobiti nakon oporezivanja, povećanju dobiti, izvoza, trgovinskog salda i investicija u dugotrajnu imovinu.

Tablica 4.4. Osnovni financijski rezultati poslovanja poduzetnika za 2015., 2016. i 2017. godinu

- u tis. kuna

Naziv	2015.		Udio MŽ u 2015.	2016.		Udio u MŽ 2016.	2017.		Udio u MŽ 2017.
	Prelog	MŽ		Prelog	MŽ		Prelog	MŽ	
Broj poduzetnika	248	2626	9,44%	267	2.983	8.95%	282	3.114	9.06%
Broj dobitaša	168	1932	8,70%	182	2.210	8.24%	201	2.332	8.62%
Broj gubitaša	80	694	11,53%	85	773	11.00%	81	782	10.36%
Broj zaposlenih	2.578	25.316	10,18%	3201	27332	11.71%	3.299	27.999	11.78%
Ukupni prihodi	1.584.001	12.074.344	13,12%	1.549.619	12.830.615	12.08%	1.737.732	14.148.205	12.28%
Ukupni rashodi	1.506.418	11.642.507	12,94%	1.467.299	12.204.771	12.02%	1.642.336	13.381.120	12.27%
Dobit prije oporezivanja	119.817	729.450	16,43%	124.095	83.4636	14.87%	134.881	902.438	14.95%
Gubitak prije oporezivanja	42.234	297.614	14,19%	41.775	208.792	20.01%	39.485	135.352	29.17%
Porez na dobit	10.341	87.983	11,75%	7.067	92.733	7.62%	7.133	99.877	7.14%
Dobit razdoblja	109.477	641.419	17,07%	117.028	742.104	15.77%	127.749	803.113	15.91%
Gubitak razdoblja	42.235	297.565	14,19%	41.775	208.993	19.99%	39.485	135.904	29.05%
Dobit razdoblja ili gubitak	67.242	343.854	19,56%	75.253	533.111	14.12%	88.263	667.209	13.23%
Izvoz	803.339	3.999.913	20,08%	751.864	4.181.836	17.98%	903.664	4.783.889	18.89%
Uvoz	262.648	2.111.164	12,44%	238.056	2.051.153	11.61%	295.250	2.425.434	12.17%
Trgovinski saldo	540.691	1.888.750	28,63%	513.808	2.130.683	24.11%	608.414	2.358.455	25.80%
Investicije u dugotrajnu imovinu	102.312	730.634	14,00%	15.102	572.961	2.64%	22.751	460.652	4.94%
Prosječne mjesečne neto plaće	4.597	4.085	112,53%	4.250	4.149	102.43%	4.257	4.473	95,17%
Broj stanovnika							7.815	113.804	6,87%

Izvor: Izrada autora prema FINA- Registar godišnjih financijskih izvještaja 2015., 2016. i 2017. godina

Tablica 4.5. Veličina poduzetnika u Gradu Prelogu i Međimurskoj županiji u 2017. godini

Veličina poduzetnika 2017.	Prelog	MŽ
Mali (do 50 zaposlenih)	277	3.061
Srednji (od 50-249 zaposlenih)	3	46
Veliki (od 250 zaposlenih nadalje)	2	7

Zakonom o poticanju malog i srednjeg poduzetništva formirana je sfera malog gospodarstva koju čine subjekti **mikro**, **malog** i **srednjeg** poduzetništva. Okviri za definiranje navedene kategorizacije određeni su sljedećim kriterijima:

- 1) prema broju zaposlenih,
- 2) godišnjem prometu i aktivi/dugoročnoj imovini te
- 3) udjelima u poduzećima.

4.1.1. Gospodarske / industrijske zone

R.br.	Naziv zone	Godina osnivanja	Vrsta zone*	Ukupna površina u m ²	Slobodna površina u m ²	Popunjenost prema površini		Ukupan broj parcela	Broj slobodnih parcela	Stanje u zonama
						Apsolutno u m ²	Relativno			
1.	Gospodarska zona Prelog-Sjever	2005.	1.	609.954	133.933	476.021	78%	43	9	Izrađena je projektno-tehnička dokumentacija i ishođena građevinska dozvola za infrastrukturno opremanje proširenog dijela zone od 16,1 ha površine.
2.	Gospodarsko-stambena zona Draškovec-Hemuševac	2004.	1.	70.000	30.000	40.000	57%	16	8	Izrađen je DPU, postoji infrastruktura do zone, a u zoni je izrađena vodovodna mreža i trafostanica. Slobodne površine odnose se na zemljište u vlasništvu fizičkih osoba.
3.	Industrijska zona Prelog-Istok	1988.	1.	735.400	147.400	588.000	80%	37	15	Prva faza (44 ha) je opremljena infrastrukturom i pupunjena. Druga faza zone se uređuje i komunalno opremljuje prema potrebama poduzetnika.
Ukupno				1.415.354	311.333	1.104.021	Ø 78%	96	32	

Izvor: Izrada autora prema podacima Grada Preloga

* vrsta zone sukladno definiciji navedenoj u članku 8. Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture: 1. Proizvodno-prerađivačke zone, 2. Logističko-distribucijske zone, 3. Uslužno mješovite zone.

Stupac „Popunjenost prema površini“ stavlja u odnos površine prodanih parcela u odnosu na ukupnu površinu zone, a gdje prosječna popunjenost zona na području Grada Preloga iznosi 78%. Iz navedenog se može zaključiti da postoji veliki poduzetnički interes za poslovanjem u zonama.

4.2. Turizam

Područje današnjeg Preloga, temeljem materijalnih ostataka i pisanih dokumenata povijesti može se pratiti od doba neolita. Prvi pisani dokument, u kojem se spominje ime Preloga potječe iz 1264. godine u kojoj kralj daruje zemlju i posjed Grofa Lankerta hospitesima koji naseljavaju to područje. U XVI. i XVII. stoljeću Prelog se spominje kao najveće naseljeno mjesto između Mure i Drave sa vrlo razvijenom obrtničkom i trgovačkom funkcijom za širu okolicu. U XVIII. stoljeću gradi se velika svilana u Prelogu i uzgoj dudova svilca, centralna svilana za potrebe područja donjeg Međimurja, Bečkog dvora, Mađarske i Italije. U tom razdoblju važnu ulogu ima i preloška solana. Od 1793. godine intenzivnije se razvija školstvo u Prelogu.

U Prelogu je osnovana i najstarija međimurska banka godine 1873. pod nazivom Donjomeđimurska štedionica d.d. Preloška štedionica d.d. osnovana je nešto kasnije 1904. kao drugi preloški bankarski zavod. Od društvenih funkcija u XVIII. i XIX stoljeću razvija se školstvo i društvene organizacije DVD-i, čitaonice, društva za uljepšavanje mjesta i drugo.

Uz samo mjesto Draškovec nalazi se bušotina termalnih voda. Na dubini od 4500 metara bušotine nalazi se termalna voda temperature 110 stupnjeva koja će se koristiti za potrebe budućih toplica, odnosno zdravstveno-lječilišnog kompleksa. No, u prethodnoj fazi planira se proizvodnja električne i toplinske energije. Navedeni projekti nalaze se u strateškim projektima Vlade RH proglašenim u 10 prioriternih.

Lovni i ribolovni turizam na području Grada oduvijek je prisutan i veoma atraktivan, zahvaljujući bogatoj flori i fauni. S ciljem pripreme za što efikasnije upravljanje prostorom inundacije uz jezero HE Dubrava, Grad Prelog je 2014. godine potpisao ugovor sa HEP-om kojim postaje zakupac prostora Preloške Marine na 20 godina. U Preloškoj Marini djeluje i više udruga kao što je Nautički klub Labud Prelog i Zmajarski klub Rode Prelog koji također pridonose raznolikosti u ponudi. Isto tako „Marina Prelog“ je kao idealno mjesto za odmor na ruti mnogih rekreativaca, trkača, biciklista, nautičara te brojnih zaljubljenika u prirodu koji na prostoru inundacije pronalaze miran kutak za odmor i rekreaciju te toliko potreban prostor za „bijeg“ od nemilosrdnog svakodnevnog tempa poslovnog života.

Tradicionalne manifestacije obogaćuju život Grada i ujedno čuvaju od zaborava baštinu naših predaka, te dakako sport. Velika pažnja polaže se uređenosti mjesta.

Na području današnjeg Grada Preloga djeluju dvije Osnovne škole, Srednja škola sa ekonomskim, gospodarskim, hotelijerskim i gimnazijskim usmjerenjem. Od 2000. godine registrirane su ustanove u kulturi Knjižnica i čitaonica Grada Preloga, Muzej Croata Insulanus, te Dom kulture Grada Preloga, koji je krovna, kulturna ustanova kroz čije prostore diše društveni život Preloga i Donjeg Međimurja.

Na području Grada djeluje sedamdeset i tri udruga različitih djelatnosti; sportu, te ostalih udruga građana. Neke od udruga imaju vrlo dugu, kontinuiranu povijest kao DVD Prelog, koji je osnovan 1875., Preloško ribolovno društvo osnovano 1912., najstarije je ribolovno društvo u Hrvatskoj, ŠRD «Glavatica» Prelog, KU «Seljačka sloga» Prelog koja je osnovana 1927. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2017. godinu na području Grada Preloga evidentirano je 86 postelja. Na području Grada Preloga registrirana su dva hotela sa 3*; Hotel Prelog i Hotel Panorama te dva objekta sa sobama za iznajmljivanje Gradska kavana Lovac i Prepelica u mjestu Otok.

Tablica 4.6. Dolasci i noćenja gostiju na području Grada Preloga i MŽ

Stavka	Dolasci turista			Noćenje turista		
	Domaći	Strani	Ukupno	Domaći	Strani	Ukupno
2017.						
Grad Prelog	831	2,768	3,599	1,325	5,963	7,288
MŽ	36.963	33.374	70.337	78.476	89.670	168.146
2016.						
Grad Prelog	884	2,463	3,347	1,443	5,542	6,985
MŽ	23.926	21.594	45.880	52.276	57.763	110.039
2015.						
Grad Prelog	1,001	2,570	3,571	2,896	5,688	8,584
MŽ	30.573	25.869	56.442	61.109	62.081	127.190

Izvor: Državni zavod za statistiku, 05/2018.

Prema podacima o dolascima i noćenjima u 2017. godini zabilježen je značajan porast dolazaka i noćenja u odnosu na 2016. godinu. U odnosu na Međimursku županiju u 2017. godini na području Grada ostvarilo se 5% dolazaka i 4% noćenja.

Okosnicu razvoja turizma pored povoljnog geografskog položaja, čini i kulturna i prirodna baština na području Grada.

Tablica 4.7. Prikaz kulturnih dobara na području Grada Preloga

Mjesto	Naziv kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra
Cirkovljan	Crkva sv. Lovre	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Čukovec	Crkva sv. Jakova	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Čukovec	Guljara-tradicijska građevina za obradu šibe	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Draškovec	Crkva sv. Roka	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Draškovec	Memorijalno mjesto stradanja Roma u II. Svjetskom ratu	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Draškovec	Poklonac sv. Florijana	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Prelog	Arheološko nalazište Fernečica	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Prelog	Crkva sv. Jakoba i pil sv. Obitelji	Nepokretno kulturnog dobro-pojedinačno
Prelog	Muzej Croata insulanus Grada Prelog-muzejska građa	Pokretno kulturno dobro-muzejska građa

Izvor podataka: Ministarstvo kulture- Registar kulturnih dobara

Crkva Svetoga Jakoba u Prelogu pripada spomeničkoj kulturnoj baštini koja je svrstava među najznačajnije građevine ovoga prostora. Župna crkva Sv. Jakoba u Prelogu građena je od 1758. do 1761. godine od strane štajerskih majstora. Jedina je barokna crkva u sjevernoj Hrvatskoj svođena križnobačvastim svodom plitkih kupola, poznata po tri oltara (posvećena Sv. Jakobu, Sv. Ivanu Nepomuku i Sv. Josipu) koji su ugrađeni u glavni oltar. Oltarni retabl izradio je Josip Herman, a oltari su rad kipara Koenigera iz Graza. Bočne neogotičke oltare iz 19. stoljeća izradio je talijanski slikar Giacomo Broll.

Arheološko nalazište Ferenčica nalazi se južno od današnje prometnice Čakovec-Prelog i oko 3 km zapadno od Preloga. U arheološkim istraživanjima pronađena arhitektura datira u rimski period, a vrlo vjerojatno se radi o većem ruralnom kompleksu (Villae Rusticae) iz 3./4. stoljeća.

Muzej Croata insulanus Grada Preloga otvoren je 19. ožujka 2013. godine. Smješten je u historicističkoj katnici koju je kao poslovno stambeni objekt dao podići trgovac Viktor Kramarić, a izgrađena na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće.

Muzej je institucija u kulturi koja obavlja djelatnost skupljanja, čuvanja i istraživanja civiliziranih, kulturnih i prirodnih dobara te njihovu stručnu i znanstvenu obradu i sistematizaciju u zbirke, trajnog zaštićivanja muzejske građe, muzejske dokumentacije, neposredno i posredno predočavanje javnosti putem stalnih i povremenih izložaba, objavljivanje podataka i spoznaja o muzejskoj građi i muzejskoj dokumentaciji putem stručnih, znanstvenih i drugih obavijesnih sredstava.

U stalom postavu muzeja nalaze se djela iz zbirke donacije prof. dr. sc. Matije Berljaka. Izložena djela pripadaju pravcu naivne umjetnosti i hrvatske moderne umjetnosti. Autori najreprezentativnijih djela su Ivan Generalić, Ivan Rabuzin, Ivan Večenaj, Ivan Lacković Croata, Oton Gliha, Edo Murtić, Ivan Meštrović i drugi.

Tijekom godine se uz stalni postav održavaju brojne tematske izložbe, radionice, predavanja, dok se s ciljem daljnjeg približavanja rada Muzeja široj javnosti redovito se održavaju Dani otvorenih vrata.

Na području Grada kroz cijelu godinu organiziraju se i brojni događaji i manifestacije:

Tablica 4.8. Prikaz događaja i manifestacija kroz godinu u Gradu Prelogu

Rd.br.	Događaji i manifestacije	Rd.br.	Događaji i manifestacije
1.	Noć muzeja	13.	Rokovo u Draškovcu
2.	Fašnjak	14.	Obljetnica stradalih na Dravi
3.	Promocija "Pikača"	15.	Festival meda
4.	Sajam cvijeća	16.	Dani oralnog zdravlja
5.	Prvomajska biciklijada	17.	Dan srca
6.	Festival jagoda	18.	Dani kruha i zahvale
7.	Rimske igre	19.	Barokne večeri
8.	Opera pod zvijezdama	20.	Sveti Hubert
9.	Seoske igre	21.	Advent
10.	Priločko proštenje	22.	Doček Nove godine
11.	Lov na labuđe pero		
12.	Modelarski piknik		

4.2.1. Prirodna baština

Na području Grada Preloga proteže se Regionalni park Mura- Drava. Vlada Republike Hrvatske je dana 10. veljače 2011. donijela Uredbu o proglašenju Regionalnog parka Mura – Drava. U regionalnom parku dopuštene su gospodarske i druge djelatnosti i zahvati kojima se ne ugrožavaju njegova bitna obilježja i uloga. Regionalni park Mura-Drava prvi je regionalni park u Republici Hrvatskoj.

Ekološka mreža Republike Hrvatske, proglašena Uredbom o ekološkoj mreži (NN 124/2013), predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži (NN 124/2013) čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Ekološka mreža Republike Hrvatske obuhvaća 36,67% kopnenog teritorija i 16,39% obalnog mora, a sastoji se od 571 poligonskog Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (POVS), 171 točkastih Područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (najvećim dijelom špiljski objekti) (POVS) te 38 poligonskih Područja očuvanja značajnih za ptice (POP).

Na području Grada proteže se i Prekogranični rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav između Hrvatske i Mađarske. Kao drugi rezervat biosfere na području RH proglasio ga je UNESCO u srpnju 2012. godine. Površina rezervata na području RH iznosi 395.860,7 ha i

proteže se kroz 6 sjevernih hrvatskih županija. Rezervat obilježava veliko bogatstvo i raznolikost vodenih i močvarnih staništa te biljnih i životinjskih vrsta, posebice ptica i riba.

Jezero Dubrava, veličine 17 km² najveće je umjetno jezero u Hrvatskoj, a s obzirom da je pogodno za razvitak vodenih sportova i rekreaciju predstavlja mjesto najvećeg turističkog potencijala na području Grada Preloga.

4.3. Poljoprivreda

Prema statistici Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za 2017. godinu na području Grada registrirano je 473 poljoprivrednih gospodarstava (PG). Od ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava njih 468 registrirano je kao obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), tri djeluju kao obrt i dva djeluju kao društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.).

Tablicom u nastavku su prikazana poljoprivredna gospodarstva koja obrađuju poljoprivredne površine na području Grada Preloga.

Tablica 4.9. Obradive površine na području Grada Preloga u 2017. godini

Naselje	Broj PG- a	Obradive površine na području Grada	
		Broj ARKOD parcela	Površina u ha
Cirkovljan	83	965	414.73
Čehovec	57	477	292.97
Čukovec	25	232	129.28
Draškovec	41	1,173	479.73
Hemuševac	24	310	118.40
Oporovec	23	376	127.00
Otok	31	778	383.10
Prelog	189	2,181	1,060.31
UKUPNO	476	6,492	3,005.52

Izvor: Izrada autora prema APPRRR, Statistika 2017. godina

Prema stanju 31. 12. 2017. godine iz ARKOD⁵ baze podataka ukupna poljoprivredna površina na području Grada iznosi 3.005,52 ha, a raspoređena je na 6.492 ARKOD parcela. Iz navedenog proizlazi da je prosječna veličina ARKOD parcele 0,46 ha. Prema istom izvoru ukupna poljoprivredna površina na području Međimurske županije iznosi 30.480 ha, a obrađuje je ukupno 4.863 poljoprivrednih gospodarstava.

⁵ ARKOD je nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela

Tablica 4.10. Prikaz broja PG-a i poljoprivrednih površina MŽ i Grada Preloga

Naziv	Broj PG-a	Poljoprivredna površina u ha
Međimurska županija	4.863	30.480
Prelog	473	3.005
Udio MŽ u %	9,73%	9,85%

Izvor: Izrada autora prema APPRRR, Statistika 2017. godina

Iz prikazane Tablice 3.12. vidljivo je da je u Gradu Prelogu posluje 473 PG-a, što iznosi 10% udjela poslovanja PG u Međimurskoj županiji, te isto tako se obrađuje oko 3.005 ha poljoprivrednih površina, što je oko 10% u odnosu na Međimursku županiju.

4.4. Odgoj i obrazovanje

4.4.1. Predškolski odgoj i obrazovanje

Na području Grada djeluju dvije ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje:

1. Dječji vrtić Fijolica- osnivač ove ustanove je Grad Prelog. Vrtić djeluje na tri lokacije: u Prelogu, Cirkovljanu i Draškovcu. U Prelogu je na raspolaganju 7 odgojnih skupina, u Draškovcu dvije odgojne skupine, a Cirkovljanu jedna odgojna skupina.
2. Dječji vrtić Vesela Loptica- privatna ustanova za predškolski odgoj i obrazovanje koja na području Grada djeluje od 2017. godine. Odgoj se odvija u tri skupine, uključujući i jaslčku skupinu.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku predškolske ustanove na području Grada u pedagoškoj godini 2017./2018. pohađalo je ukupno 215 djece. Od ukupnog broja djece njih 35 je u dobi ispod tri godine, 71 dijete u dobi od 3- 5 godina i 109 u dobi više od 5 godina.

4.4.2. Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Grada djeluju dvije osnovne škole; Osnovna škola Prelog sa područnom školom u Cirkovljanu i Osnovna škola Draškovec. Osnovnu školu u školskoj godini 2017./2018. pohađalo je ukupno 567 učenika. Od ukupnog broja učenika njih 279 je pohađalo 1. – 4. razred, a njih 288 5. – 8. razred.

4.4.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Srednja škola Prelog osnovana je školske godine 1998./1999. kao škola tehničko-industrijskog smjera koja obrazuje kadrove iz područja ugostiteljstva i turizma, ekonomije i prehrane.

Kroz godine djelovanja širili su se smjerovi obrazovanja te je danas učenicima na raspolaganju više smjerova sa tehničkim i industrijskim zanimanjima te smjerom Opća gimnazija. Zanimanja opća gimnazija i zanimanja tehničkog smjera (poslovni tajnik, turističko-hotelijerski komercijalist) četverogodišnja su, dok školovanje industrijskih

smjerova (konobar, kuhar, pekar, mesar, slastičar i pomoćni konobar/kuhar/slasičar) traje tri godine.

Srednju školu Prelog u školskoj godini 2017./2018. pohađalo je ukupno 338 učenika raspoređenih u 21 razredni odjel.

4.4.4. Knjižnica i čitaonica Grada Preloga

Knjižnica i čitaonica Grada Preloga kao jedna od većih narodnih knjižnica na području donjeg Međimurja pruža usluge svojim članovima s područja Grada Preloga i ostalih naselja donjeg Međimurja koji gravitiraju Gradu. Djelatnosti koje knjižnica pruža svojim članovima i posjetiteljima su pretežito edukativne i animacijske. Knjižnica redovito priređuje književne večeri i izložbe slika i knjiga, a posebno u Mjesecu hrvatske knjige i povodom manifestacije Noć knjige. Tako je prema Izvješću o poslovanju u 2017. godini Knjižnica i čitaonica Grada Preloga ostvarila 13.563 stvarnih posjeta od koji se 6.743 odnosi na članove i posudbu, a 3.823 na posjete manifestacijama koji je organizirala ukupno 114 manifestacija. Neke od najpoznatijih aktivnosti koje se učestalo provode na godišnjoj razini, a prijavljene su Matičnoj službi i NSK su: Trivija kvizovi, Misterij u Knjižnici, Međunarodni dan pripovijedanja, Radionice s mladima, Zimske i proljetne kreativne radionice, Kreativna nastava u Knjižnici, Pričopričaonice, Tematske izložbe, Noć muzeja i Noć knjige, Posjeti vrtića, OŠ i SŠ, Valentinovo u Prelogu, Volontiraj u Knjižnici, Junaci Knjižnice, Kreativna lektira u Knjižnici, Radionice s Dječjim Forumom Grada Preloga, Bajkaonica s DND, Književne tribine, MAK, Naručena knjižničarka.⁶

4.5. Zdravstvo i socijalna skrb

4.5.1. Zdravstvo

Na području Grada Preloga od zdravstvenih ustanova stanovnicima su na raspolaganju:

četiri ordinacije obiteljske medicine, 4 ordinacije dentalne medicine, ginekološka ordinacija, te ljekarna koja osigurava opskrbu lijekovima.

Na području Grada Preloga djeluje i Ispostava Zavoda za hitnu medicinu Međimurske županije koja s 5 timova T1 (u sastavu: doktor medicine, medicinski tehničar i vozač) pokriva i područje donjeg Međimurja.⁷

4.5.2. Socijalna skrb

Centra za socijalnu skrb Čakovec putem podružnice Prelog koja je osnovana krajem 2007. godine vrši djelatnosti koje se odnose se na odjel za odrasle osobe i novčane naknade.

Osim obiteljsko pravne zaštite u prvom stupnju rješava i smještaj djece izvan vlastite obitelji.

⁶ *Završno izvješće o radu i poslovanju u 2017. godini*, Knjižnica i čitaonica Grada Preloga, 02. 2018.

⁷ Izvor: <http://zhm-mz.hr/o-nama/> 10.2018.

Usluge udomljavanja i brige za starije i nemoćne osobe na području Grada Preloga pružaju dvije ustanove tj. domovi za starije i nemoćne osobe.

5. RAZVOJNE POTREBE I RAZVOJNI POTENCIJALI

Razvojne potrebe i razvojni potencijali predstavljaju uporište Strategije u prepoznavanju ključnih razvojnih potreba i razvojnih potencijala iz kojih proizlazi potreba za rješavanjem problema ili potreba za ostvarivanje i jačanjem potencijala. Razvojne potrebe i razvojni potencijali identificirani su na radionicama Radne skupine i to za svako područje djelovanja, a koja su definirana i usklađena s Odborom za praćenje i nadzor procesa strateškog planiranja i izrade Strategije (u nastavku: Odbor za praćenje) gdje su definirana 3 područja djelovanja. U nastavku su prikazana područja djelovanja Radne skupine.

Tablica 10. Područja djelovanja i analitički prikaz područja djelovanja

Makro-područje	Područje djelovanja	Analitika područja djelovanja
1. Gospodarstvo	1.1. Poduzetništvo i obrtništvo	Veliko, malo i srednje poduzetništvo
		Obrtništvo
		Poduzetnička infrastruktura
		Konkurentnost
		Tehnološki razvoj; istraživanje i razvoj; inovacije
	1.2. Turizam	Dolasci i noćenja
		Smještajni kapaciteti
		Prirodni turistički resursi
		Selektivni oblici turizma: sportsko-rekreativni (nautički), eno-gastronomski, ciklo, ribolovni, lovni, zdravstveni
	1.3. Poljoprivreda	Obiteljska poljoprivredna gospodarstva
		Ruralni razvoj
2. Društvo	2.1. Društvene djelatnosti i društvena infrastruktura	Demografija; zaposlenost i nezaposlenost
		Zdravstvo i socijalna skrb
		Obrazovanje
		Kultura
		Organizacije civilnog društva
		Kulturne i povijesne vrijednosti - baština
		Društvena infrastruktura
3. Prostor i okoliš	3.1. Prostorni razvoj, okoliš, infrastruktura, upravljanje razvojem	Osnovna infrastruktura: prometna, energetska, telekomunikacijska
		Komunalna infrastruktura (javna rasvjeta, tržnica, parkovi, groblja, vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda)
		Gospodarenje otpadom
		Zaštita okoliša
		Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije
		Prostorno uređenje i planiranje
		Civilna zaštita
		Institucionalni okviri za održivi razvoj (razvijenost područja, odgovorne institucije/nositelji upravljanja razvojem, prekogranična i međuregionalna suradnja)

Prema definiranim područjima djelovanja u nastavku slijedi prikaz utvrđenih i rangiranih razvojnih potreba i potencijala.

Prikazom razvojnih potreba i razvojnih potencijala, koji proizlaze iz ankete sa prve radionice Radne skupine, Radna skupina je na II. radionici Radne skupine izvršila bodovanje odnosno rangiranje navedenih sadržaja prema kojima su definirati prioriteta te je navedeno uvažavano prilikom utvrđivanja ostalih strateških odrednica.

Gospodarstvo:

Rangiranje gospodarskih razvojnih potencijala

R.br.	Gospodarski razvojni potencijali	Ukupno
1.	Razvijeno gospodarstvo – poduzetništvo i obrtništvo	19
2.	Poduzetnički duh, marljivost	10
3.	Razvoj turizma, prepoznavanje turističkog potencijala	9
4.	Kvalitetna radna snaga	9
5.	Positivno i poticajno poduzetničko okruženje	7
6.	Kvalitetne gospodarske zone – razvijena poduzetnička infrastruktura	7
7.	Turistička ponuda uz jezero	6
8.	Velik broj malih i srednjih poduzeća	5
9.	Spajanje turizma s lokalnim proizvodima	3
10.	Razvoj selektivnog turizma: kulturni, ekološki	0
11.	Razvijanje turizma u suradnji s udrugama mladih	0
12.	Otvoriti geološke iskopine „Vila Rostika“	0
13.	Razvoj ekološke poljoprivrede	0
14.	Mala poljoprivredna gospodarstva	0

Rangiranje gospodarskih razvojnih potreba

R.br.	Gospodarske razvojne potrebe	Ukupno
1.	Mjere za privlačenje gospodarstvenika koji će otvarati kvalitetna radna mjesta	14
2.	Nedostatak stručne (kvalitetne) radne snage; odlazak kvalitetne radne snage	12
3.	Prisutnost nisko dohodovnih tvrtki koje radnicima ne osiguravaju dovoljno visoka primanja	10
4.	Nedostatno ulaganje u kontinentalni turizam	8
5.	Premalo brandiranje i promoviranje autohtonih proizvoda	6
6.	Puno administrativnih poslova prilikom otvaranja poslovanja	3
7.	Poteškoće oko plasmana poljoprivrednih proizvoda	3
8.	Preskupi prostor zemljišta i prevelika davanja	2
9.	Stvoriti sustav distribucije lokalnih proizvoda	2
10.	Nedovoljna kooperativnost poduzetništva	0
11.	Razvoj poljoprivrednih gospodarstva	0
12.	Premala briga o poljoprivrednim resursima; neiskorišteno poljoprivredno zemljište	0
13.	Nedovoljna briga o prirodnim resursima	0

Društvo:*Rangiranje društvenih razvojnih potencijala*

R.br.	Društveni razvojni potencijali	Ukupno
1.	Mogućnost kvalitetnog odgoja i obrazovanja (ustanove: vrtići, OŠ, SŠ)	13
2.	Očuvanje lokalne tradicije; etnološka baština	11
3.	Kulturne ustanove njegovanje kulturne baštine	10
4.	Velik broj sportskih i kulturno-umjetničkih udruga	9
5.	Puno visokoobrazovanog kadra na raspolaganju; ljudski potencijali	6
6.	Niska stopa nezaposlenosti	4
7.	Briga o građanima i o njihovim kulturnim i sportskim potrebama	2
8.	Doseljavanje stanovništva	2
9.	Zdravstvo	2
10.	Sportske aktivnosti, sportsko-rekreativne zone	1
11.	Poticanje razvoja organizacija civilnog društva i volonterstva	0

Rangiranje društvenih razvojnih potreba

R.br.	Društvene razvojne potrebe	Ukupno
1.	Premali broj mladih visokoobrazovanih koji se vraćaju nakon studija	12
2.	Nezainteresiranost ljudi za društvena i politička zbivanja	7
3.	Nedovoljna briga o kulturnoj baštini	7
4.	Netransparentnost rada udruga	6
5.	Demografski pad; odlazak mladih; negativni natalitet; starenje stanovništva	5
6.	Niska primanja	5
7.	Nepostojanje provjere kvalitete učinka i javnog mijenja	5
8.	Nedostatno radno aktivno stanovništvo	4
9.	SŠ – dogradnja dvorane; OŠ – više sredstava za rad; PO – obnova gradskog vrtića	4
10.	Organiziranost socijalne skrbi	3
11.	Informacije vezane uz projekte u provedbi (nedovoljno je navesti samo popis projekata)	2
12.	Mjere za poticanje kupnje i prodaje praznih grundišta	0
13.	Nedostatak stambenih kapaciteta (stanogradnja); preskupi stanovi i gradilišta	0
14.	Neusklađenost školstva prema potrebama tržišta radne snage	0
15.	Prilagodba radnog vremena vrtića prema potrebama zaposlenih roditelja	0
16.	Potrebno „otvoriti“ grad svakom sugrađaninu	0
17.	Problem suživota s Romima	0

Prostor i okoliš:*Rangiranje prostornih i okolišnih razvojnih potencijala*

R.br.	Prostorni i okolišni razvojni potencijali	Ukupno
1.	Gospodarenje otpadom (fantastičan rad PRE-KOM-a)	12
2.	Razvijena komunalna infrastruktura	8
3.	Iskorištavanje sredstava iz EU fondova	8
4.	Vodstvo gradske uprave – privukli su se mnogi investitori	6
5.	Dobra prometna povezanost – prometni položaj	4
6.	Održavanje i očuvanje postojećih prirodnih resursa	3
7.	Konsenzus oko strateških odrednica	3
8.	Razvoj prometne infrastrukture	1
9.	Relativno visoko razvijena ekološka svijest	0
10.	Inovativno i atraktivno uređenje grada	0
11.	Razvoj telekomunikacijske infrastrukture	0
12.	Povezivanje i udruživanje s regijama i drugim JLS-ovima iz zemalja EU	0

Rangiranje prostornih i okolišnih razvojnih potreba

R.br.	Prostorne i okolišne razvojne potrebe	Ukupno
1.	Loša organizacija javnog prijevoza	9
2.	U novoizgrađenom dijelu grada izgraditi kanalizaciju i vodovod (komunalna infrastruktura)	8
3.	Prostorna ograničenja i nedostatak prostorne dokumentacije višeg reda	8
4.	Informatizacija i digitalizacija društva	7
5.	Promet iz grada uključiti na gradsku zaobilaznicu (koja je u planu izgradnje)	5
6.	Prometna opterećenost grada, obilaznica grada	4
7.	Premala ulaganja u zaštitu prirode i okoliša	2
8.	Ekspanzivno širenje trgovačkih lanaca	1
9.	Okruženost sa svih strana poduzetničkim zonama; zatvorenost grada sa zonama	1
10.	Autobusna povezanost; nepostojanje autobusnog kolodvora	0
11.	Cestovna infrastruktura; lokalne ceste	0
12.	Neravnomjerni razvoj svih područja grada i pripadajućih naselja	0
13.	Neuključivanje građana oko uređenja grada	0
14.	Nedostatak vizije Grada kao malog ekološki osviještenog mjesta	0
15.	Sustavno uništavanje zelenih nasada (drveća)	0
16.	Nekvalitetno zbrinjavanje opasnog otpada	0
17.	Slabo povezivanje s ostalim JLS-ovima	0

6. SWOT ANALIZA

Prethodno navedena područja djelovanja zasebno su sagledana s aspekta SWOT⁸ analize tj. analize snaga i slabosti (unutarnji faktori), prilika i prijetnji (vanjski faktori). SWOT analiza kao alat procesa strateške analize koristi se, osim kod poslovnih subjekta, i u procesima definiranja društvenog stanja i uspjeha, osobito prilikom izrade razvojnih dokumenata javnog i društvenog karaktera.

Radi lakšeg uvida i razumijevanja provedene SWOT analize u nastavku slijedi grafički prikaz SWOT analize kao alata procesa strateške analize, a zatim slijedi razrada SWOT analize s obzirom na definirana područja djelovanja u Gradu Prelogu.

Slika 6.1. SWOT analiza

Uporište ulaznih podataka u kreiranju SWOT analize proizlazi iz osnovne analize stanja, ali i iz informacija iz prikupljenih anketa te informacija prikupljenih na radionici jer navedeni podaci nikako ne mogu biti zanemareni, a možemo reći da se radi o činjeničnim stanjima. Također, važno je napomenuti da je s obzirom na trenutno stanje u cjelini određene podatke navedene u SWOT analizi teško statistički potkrijepiti zbog nedostatka objektivnih podataka ili zbog subjektivnog gledišta članova Radne skupine, a koji su iznijeli vjerodostojne informacije na bazi življenja u navedenoj sredini.

⁸ Naziv SWOT dolazi od inačice iz engleskog jezika koja označava Strengths (snage), Weaknesses (slabosti), Opportunities (prilike), Threats (prijetnje)

6.1. SWOT analiza - gospodarstvo

SNAGE 	SLABOSTI
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Razvijeno poduzetništvo i obrtništvo; • Veliki broj malih i srednjih poduzeća • Kvalitetne gospodarske zone • Poduzetnički duh; marljivost • Brojna poljoprivredna gospodarstva • Kvalitetna radna snaga • Turistička ponuda uz jezero • Dobar geostrateški položaj – prometna povezanost za razvoj gospodarstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Odlazak kvalitetne radne snage • Prisutnost nisko dohodovnih tvrtki – male plaće • Problem plasmana poljoprivrednih proizvoda • Nedovoljno razvijeni i nedefinirani oblik turizma • Neiskorišteni prirodni resursi uz rijeku Dravu za razvoj turizma • Nedovoljna promocija selektivnih oblika turizma • Problem plasmana poljoprivrednih proizvoda • Nedovoljno stambenih kapaciteta za VSS radnu snagu

PRILIKE 	PRIJETNJE
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost prijave gospodarskih projekata za apliciranje na nacionalne i EU fondove • Porezna i administrativna olakšanja na nacionalnoj razini • Blizina EU tržišta – Slovenija, Austrija, Njemačka 	<ul style="list-style-type: none"> • Česte zakonske i porezne promjene koje negativno utječu na poslovanje gospodarstvenika • Negativna opća gospodarska kretanja koja utječu na trend smanjene investicijske aktivnosti • Otežani procesi apliciranja projekata na bespovratne nacionalne i EU financijske izvore • Elementarne nepogode (suše, tuča)

6.2. SWOT analiza – društvo

SNAGE 	SLABOSTI
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitetne odgojne i obrazovne ustanove • Sportsko-rekreativne zone • Velik broj sportskih i kulturno-umjetničkih udruga • Kulturne ustanove i njegovanje kulturne baštine • Visok stupanj obrazovanog stanovništva • Niska stopa nezaposlenosti • Smještajni kapaciteti za skrb starijih i nemoćnih osoba i briga o istima • Raspoloživi ljudski potencijali u udrugama s obzirom na područje i interes djelovanja udruge 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak stambenih kapaciteta za kupovinu • Nedostatak stambenih kapaciteta za najam deficitarnom visokostručnom kadru • Nedostatak mjera za poticanje kupnje praznih grundišta • Demografski pad; odlazak mladih, starenje stanovništva • Niska primanja • Neusklađenost školstva prema potrebama tržišta rada • Nepostojanje središnjeg web portala za potrebe udruga • Nezainteresiranost građana za društvena i politička zbivanja • Nepostojanje okvira za provjeru kvalitete učinka i javnog mijenja • Potrebna dogradnja srednje škole

PRILIKE 	PRIJETNJE
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Prekogranično i transnacionalno povezivanje i suradnja s drugim civilnim udrugama • Doseljavanje novih i mladih obitelji iz okolnih područja • Apliciranje društvenih i socijalnih projekata na bespovratna nacionalna i EU financijska sredstava • Povezivanje obrazovnih ustanova i udruga u bližem okruženju i EU • Mogućnost umrežavanja sa ostalim obrazovnim institucijama 	<ul style="list-style-type: none"> • Otežani procesi upravljanja udrugama s obzirom na novi Zakon o udrugama – vođenje knjigovodstvene evidencije i administrativno-birokratske prepreke • Otežani procesi prijave na nacionalne i EU fondove • Ograničeni pristup izvorima financiranja

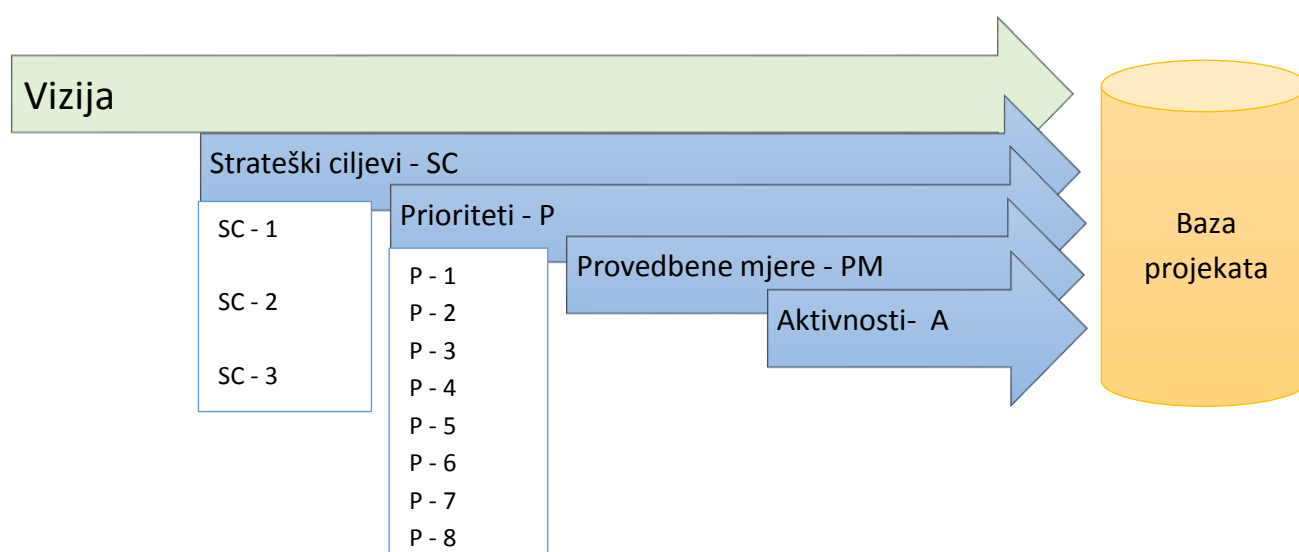
6.3. SWOT analiza – prostor i okoliš

SNAGE 	SLABOSTI
<i>Korisno za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Negativno/štetno za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Gestrateški položaj – prometna povezanost • Kvalitetno gospodarenje otpadom • Visoka razvijena ekološka svijest građana • Održavanje i očuvanje prirodnih resursa • Sigurno i atraktivno mjesto za život • Vodstvo Gradske uprave – projekti u provedbi, iskorištavanje EU sredstava, otvorenost prema građanima • Dobra komunalna infrastruktura 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje autobusnog kolodvora • Prometna opterećenost grada • Neizgrađenost dijela komunalne infrastrukture - nedovršen cjeloviti sustav odvodnje i pročišćavanja • Prostorna ograničenja i nedostatak dokumentacije višeg reda- Županija • Neravnomjerni razvoja grada i pripadajućih naselja • Nedostatne brzine prijenosa podatka širokopojasne mreže • Nedovoljno povezivanje s regijama i drugim JLS-ovima iz zemalja EU

PRILIKE 	PRIJETNJE
<i>Potencijali za ostvarivanje ciljeva</i>	<i>Prepreke za ostvarivanje ciljeva</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost apliciranja projekata prometne i komunalne infrastrukture i druge infrastrukture na bespovratne nacionalne i EU izvore financiranja • biološka raznolikost i očuvani okoliš 	<ul style="list-style-type: none"> • Otežani procesi apliciranja projekata na nacionalne i EU fondove • Nedostatak financijskih sredstava iz nacionalnih i EU fondova • Porast indeksa razvijenosti i smanjenje sufinanciranja EU projekata • Zagađenje okoliša razvojem turizma • Smanjenje bioraznolikosti širenjem invazivnih vrsta

7. STRATEŠKE ODREDNICE

Strateške odrednice sastoje se od strukture koja započinje s vizijom kao vrhovnom strateškom odrednicom, a zatim prema silaznoj strukturi koja započinje sa strateškim ciljevima, prioritetima, provedbenim mjerama i aktivnostima kao najnižem elementu strukture. Formiranje strateških odrednica odredila je Radna skupina u suradnji sa stručnim timom, a zatim je izvršena detaljna razrada strateških odrednica. Na slijedećoj slici prikazana je struktura strateških odrednica, a iz koje se može iščitati i broj definiranih odrednica.

Slika 7.1. Prikaz strateških odrednica

Temeljem prikazane slike možemo vidjeti definiranu strukturu strateških odrednica, koja se sastoji od definirane vizije, zatim 3 definirane strateška cilja, 8 definiranih prioriteta, 29 definiranih provedbenih mjera. Uko strukture su aktivnosti koji predstavljaju n vezu sa bazom projekata. Svrha Strategij inicijativa s aktivnostima kojima ti proje inicijativa koja doprinosi definiranoj aktiv prioritetu i strateškom cilju te ostvariva ostvarivanju postavljenih pokazatelja rezultata i pokaza provedbe i primjene Strategije.

Iz grafičkog prikaza strateških odrednica uočljivo je da vizija horizontalno obuhvaća sve strateške odrednice i predstavlja direktnu poveznicu sa bazom projekata u kojoj su

uključeni strateški projekti i projektne inicijative. Horizontalna poveznica između definirane vizije i baze projekata predstavlja vremenski jaz između željene budućnosti odnosno budućeg željenog stanja i sadašnjosti odnosno postojećih problema i potreba koji se rješavaju realizacijom strateških projekata i projektним inicijativama. Temeljem definirane vizije proizlaze strateški ciljevi koji predstavljaju smjernice razvojnih opredjeljenja.

Slijedom, iz razvojnih opredjeljenja definirani su prioriteti koji nastoje otkloniti probleme i unaprijediti postojeće stanje, a provode se kontinuirano u vremenskom razdoblju provedbe Strategije i nisu izravno povezani sa vremenskim trajanjem određenog projekta ili utvrđenog razvojnog stanja. Nakon utvrđivanja prioriteta, za svaki prioritet definirane su provedbene mjere koje predstavljaju skup povezanih aktivnosti kojima se rješava određeni opći ili specifični cilj koji je sadržan u prioritetu. Aktivnosti predstavljaju radnje usmjerene za izvršenje određenog zadatka (plana, ideje, projekta) u vidu strateških projekata i razvojnih inicijativa i prijedloga.

7.1. Vizija

Vizija pruža odmak od sadašnje situacije te prikazuje buduće željeno stanje i njezin atraktivan sadržaj te način kako bi se uložila energija za njezino ostvarenje, pa je tako vizija prezentirana na temelju ključnih riječi i sinonima koje su članovi Radne skupine istaknuli kao sadržaje koji se moraju ovom Strategijom realizirati da bi se postigao održivi i željeni razvoj Grada.

Rezultati anketa o sinonimima i ključnim riječima od strane Radne skupine za prvih 4 sadržaja, s najviše osvojenih bodova, za definiranje vizije prikazani su u nastavku. Temeljem tih sadržaja definirani su tekstualni prijedlozi vizije te se nakon razmatranja tih prijedloga definirao konačni prijedlog vizije.

Rangiranje prvih 4 sinonima za definiranje vizije

R.br.	Htio/htjela bih da Grad Prelog do 2028. godine bude sinonim za:	Ukupno
1.	Turističku destinaciju	18
2.	Izvršno poduzetničko okruženje	15
3.	Sigurno i atraktivno mjesto za život i rad	12
4.	Razvijenim preduvjetima za obrazovanje i usavršavanje	8
4.	Područje zadovoljnih i sretnih ljudi	8
5.	Poljoprivrednu proizvodnju i ruralni razvoj	6
5.	Područje sa razvijenom ekološkom svijesti	6
6.	Bogatu i raznovrsnu kulturnu ponudu	5
6.	Kvalitetnu komunalnu i društvenu infrastrukturu	5
7.	Nisku stopu nezaposlenosti	4
8.	Razvijenu sportsko – rekreacijsku infrastrukturu	3
9.	Očuvanu lokalnu tradiciju	2

Rangiranje prvih 5 ključnih riječi za definiranje vizije i dugoročnih ciljeva

R.br.	Primjeri ključnih riječi za formiranje vizije i dugoročnih ciljeva	Ukupno
1.	Razvijeno malo i srednje poduzetništvo u svim sektorima i djelatnostima	15
2.	Zajednica tolerancije, razumijevanja i uvažavanja svih stanovnika i svih svjetonazora	12
3.	Razvijena obiteljska poljoprivredna gospodarstva na kojima mladi ostaju i razvijaju suvremeno gospodarstvo	10
3.	Razvijeni selektivni turizam (lovni, ciklo, nautički, kulturni, enogastronomski i sl.)	10
4.	Područje očuvane prirode i kulturne i povijesne baštine	9
5.	Uključiv, pametan i održiv rast	6
5.	Konkurentska, poduzetnička i inovativna sredina	6
6.	Održivo korištenje prirodnih resursa	6
6.	Prilika i uvjeti za uspješno poslovanje poduzetnika početnika	6
7.	Autohtoni i ekoloških poljoprivredno - prehrambeni proizvodi	5
8.	Niska stopa nezaposlenosti	3
8.	Prijateljski odnosi sa prirodom	3
9.	Briga o skupinama u nepovoljnom položaju	2
9.	Razvijeno društveno poduzetništvo	2

Slijedom prethodno prikazanih prvih 4 ključnih riječi i sinonima po postupku bodovanja, Radna skupina temeljem predloženih prijedloga tekstova vizije definirala je konačni tekst vizije. Tekst vizije usmjeren je na kvalitetu životu svakog mještana Grada kojem se osigurava sigurno mjesto za život i razvojne poduzetničke mogućnosti. Test vizije prikazan je u nastavku.

Vizija Grada Preloga

Grad Prelog – sredina sretnih i poduzetnih ljudi

- zajednica koja pruža sigurno i kvalitetno mjesto za život, s naglaskom na; održivi razvoj, razvijeno gospodarstvo, turističku prepoznatljivost, kulturu, sport, obrazovanje i priliku svakom čovjeku za osobni razvoj

Temeljem definirane vizije formirani su strateški ciljevi, a koji su prikazani u nastavku.

7.2. Strateški ciljevi

Strateški ciljevi kao smjernice razvojnih opredjeljenja ciljano su postavljeni kao multisektorska područja djelovanja i postizanja ciljeva. Prema stajalištu Radne skupine sektori (makropodručja djelovanja) su grupirana na 3 glavna područja djelovanja iz kojih proizlaze 3 strateška cilja kojima se nastoje ostvariti prethodno navedena vizija budućeg željenog stanja. Definiranim strateškim ciljevima obuhvaćene su sve razvojne potrebe i razvojni potencijali područja temeljem kojih svi zainteresirani dionici mogu podnositi svoje razvojne inicijative u vidu projektnih prijedloga. U nastavku slijedi prikaz definiranih strateških ciljeva.

Definirani strateški ciljevi

Strateški cilj 1 – Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje
Strateški cilj 2 – Unaprijeđena kvaliteta življenja
Strateški cilj 3 – Povećana kvaliteta infrastrukture, zaštite okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta

7.2.1. *Strateški cilj 1 - Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje*

Strateški cilj 1. Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje, utvrđen je na temelju podataka iz osnovne analize te na temelju stvarnih potreba i potencijala koje je definirala Radna skupina prilikom održavanja radionica tijekom izrade Strategije. Strateški cilj 1, sintetizira aktualne potrebe i potencijale Grada na području poduzetništva, obrta, poduzetničkih zona, turizma i poljoprivrede odnosno ruralnog razvoja. Razvijeno i konkurentno gospodarstvo je preduvjet ostvarivanja materijalno-financijske osnove svih ostalih strateških odrednica Strategije jer bez materijalno-financijske osnove ni nema razvoja Grada u širem smislu. Svrha je ovog cilja jačati konkurentnost gospodarstva, a koje će biti nositelj razvoja ukupne društvene sredine stvarajući materijalnu osnovu i poticajno-razvojno okruženje.

Prioritet 1.1. - Jačanje poduzetničkog potencijala

Prioritet 1.1. odnosi se na stvaranje preduvjeta za uspješno poslovanje i to kroz jačanje potporne ustanove koja je u fazi uspostavljanja modela poslovanja, razvoja poslovnih zona, poticanju kreativnosti i inovativnosti usmjereno prema razvoju poslovanja, kao i unapređenje suradnje gospodarskih subjekata i obrazovnih institucija.

Kako bi se zaustavio trend izlazaka poslovnih subjekata sa tržišta te da se broj poslovnih subjekata na tržištu održi i da se postigne konkurentnost postojećih poslovnih subjekata, ali i da se potakne i stvore uvjeti za ulazak novih poduzetnika i obrtnika na tržište, navedeno se nastoji ostvariti definiranim prioritetom.

Prioritet 1.2. - Unapređenje i razvoj turističke destinacije

Drugi prioritet uređenje i razvoj turističke destinacije odnosi se na sadržaje i aktivnosti koji su usmjereni na simbiozu turizma u vidu iskorištavanja postojećih prirodnih resursa u vidu stvaranja turističke destinacije te razvoj turističke infrastrukture, programa i sadržaja. Prioritetom se žele poticati novi sadržaji u vidu specifičnih grana turizma koji će proširiti turističke kapacitete i poboljšati turističku ponudu.

Svrha prioriteta je proširenje kvalitete turističke ponude te uključiti što više turističkih sadržaja i programa u širem okruženju Grada, a u urbanom prostoru Grada pojačati dinamiku života koja se odnosi na turističke manifestacije.

Prioritet 1.3. - Razvoj ruralnog prostora

Treći prioritet razvoj ruralnog prostora odnosi se općenito na poljoprivredu i povezane poljoprivredne djelatnosti te je navedeno područje vrlo važan segment gospodarstva Grada Preloga. Poljoprivreda je grana gospodarske djelatnosti koja zbog svoje specifičnosti svoj razvoj treba ostvarivati u okviru zasebnog prioritetnog područja. To je skup mjera koje poljoprivredu svrstavaju u nezaobilaznog čimbenika ukupnog razvoja Grada. Svrha je ovog prioriteta jačati razvojne kapacitete u ruralnim dijelovima Grada i podići konkurentnost i u poljoprivrednim djelatnostima.

Prikaz definiranih prioriteta, provedbenih mjera i aktivnosti

Strateški cilj 1 - Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje		
Prioriteti (P)	Provedbene mjere (M)	Aktivnosti (A)
1.1. Jačanje poduzetničkog potencijala	1.1.1. Unapređenje razvoja poduzetništva i obrtništva kroz potpornu instituciju	<ul style="list-style-type: none"> - jačati funkciju potporne institucije „Poduzetnički centar Prelog“ u pružanju informacija i konzultantskih usluga poduzetnicima i obrtnicima - izraditi kvalitetan model poticanja poduzetništva i obrtništva - nadograditi proizvodne prostore i poslove kapacitete Poduzetničkog centra Prelog - smanjiti administrativne prepreke u poduzetništvu - omogućiti i osigurati pristup povoljnim financijskim sredstvima za poduzetničke projekte - educirati poduzetnike o raspoloživim bespovratnim sredstvima iz EU fondova te dostupnih nacionalnih fondova za razvoj gospodarstva
	1.1.2. Razvoj poduzetničkih zona	<ul style="list-style-type: none"> - promovirati poslovne zone i ostale vrijednosti i prednosti - stvoriti uvjete za privlačenje investitora čime se povećava iskorištenost poslovnih zona - dovršiti i popuniti poslovne zone - proširiti poslovne zone za prihvatanje novih domaćih i stranih investitora - komunalno opremiti poslovne zone
	1.1.3. Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija	<ul style="list-style-type: none"> - poticati suradnju poduzetnika s obrazovnim institucijama - poticati poduzetnike na nova zapošljavanja stručnog kadra - poticanje na obrazovanje za deficitarna zanimanja u srednjem i visokom školstvu i poticanje zapošljavanja u deficitarna zanimanja - stvoriti povoljne uvjete za formiranje razvojnih projekata čiji su nositelji gospodarstvenici i obrazovni sustav

	1.1.4. Poticanje inovacija u gospodarstvu	<ul style="list-style-type: none"> - podupirati subjekte koje iniciraju osnivanje inovativnih i tehnoloških poduzeća - podupirati inovativne visokotehnološke projekte - educirati poduzetnike o novim tehnologijama, o implementaciji novih tehnologija, o modelima poslovanja i upravljanju troškovima
1.2. Unapređenje i razvoj turističke destinacije	1.2.1. Unapređenje turističkih programa i sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> - povećavati broj i kvalitetu kulturnih manifestacija i turističkih projekata - podizati razinu turističkog menadžmenta
	1.2.2. Unapređenje turističke infrastrukture i stvaranje uvjeta za daljnji razvoj	<ul style="list-style-type: none"> - iskoristiti turističku infrastrukturu uz akumulacijsko jezero HE Dubrava - urediti Sportsko-rekreacijsku zonu Prelog - urediti centar grada na način turistički atraktivnog i poželjnog mjesta - omogućiti i osigurati djelovanje malim tradicijskim zanatima u centru grada zbog povećavanja turističke ponude i atraktivnosti Grada
	1.2.3. Razvoj selektivnih oblika turizma	<ul style="list-style-type: none"> - podupirati i poticati specifične grane turizma koje se odnose na zdravstveno-lječilišni turizam, kamping i glamping, nautički turizam, rekreacijsko-ciklo turizam, kulturni turizam i ostale specifične grane turizma
	1.2.4. Proširenje smještajnih kapaciteta	<ul style="list-style-type: none"> - stvarati kvalitetne smještajne kapacitete koje će pridonositi razvoju turističke ponude - poticati programe unapređenja usluge postojećih smještajnih kapaciteta - proširiti smještajne kapacitete kroz glamping
1.3. Razvoj ruralnog prostora	1.3.1. Poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje s naglaskom na autohtone i ekološke	<ul style="list-style-type: none"> - izraditi geodetsku i katastarsku izmjeru zemljišta i srediti zemljišne knjige

	proizvode	<ul style="list-style-type: none"> - poticati ekološku i integriranu poljoprivrednu proizvodnju s ciljem ekonomski isplativih i ekološki prihvatljivih proizvoda - provesti postupak okrupnjavanja zemljišta kroz postupak komasacije poljoprivrednog zemljišta - povećati efikasnost poljoprivredne proizvodnje - promovirati kvalitetu domaćih poljoprivrednih proizvoda - povećati kvantitetu i kvalitetu poljoprivrednih proizvoda kroz ugrađivanje sustava navodnjavanja
	1.3.2. Razvoj nastupa na tržištu prodaje	<ul style="list-style-type: none"> - organizirati kvalitetan zajednički nastup na tržištu - poticati upotrebu web tehnologija u zajedničkom djelovanju
	1.3.3. Potpore udruživanju poljoprivrednih gospodarstava	<ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti poslovnu suradnju između OPG-ova - poticati osnivanje formalnih oblika udruživanja poljoprivrednih proizvođača - naglasiti važnost udruživanja, suradnje i mogućnosti zajedničkog tržišnog utjecaja

7.2.2. Strateški cilj 2 - Unaprijeđena kvaliteta življenja

Strateški cilj 2 kao razvojna odrednica Grada usmjereno je na kvalitetu života građana i razvoj različitih društvenih mogućnosti. Na radionicama Radne skupine definirani su razvojni potencijali i razvojne potrebe, provedena je SWOT analiza, a koji su zajedno objedinjeni u ključnim riječima koje predstavljaju temeljna područja daljnjeg društvenog razvoja Grada. Strateški cilj 2 povezuje zapravo sve strukture društva te se njime nastoje stvoriti preduvjeti za daljnji razvoj društvene infrastrukture i daljnji razvoj kvalitete života. Kroz definirani cilj nastoji se ostvariti razvijenija kvaliteta življenja na području Grada, s time da je potrebno naglasiti da je postojeće stanje zadovoljavajuće, no Strategijom se nastoje unaprijediti svi elementi koji će osigurati u jednoj velikoj razini kvalitetan život i suživot u Gradu, a koji će utjecati na zadržavanje i povećanje broja stanovnika u Gradu i stvoriti uvjete za privlačenje stanovništva na područje Grada Preloga. Središnji motiv koji mora biti podređen razvoj je visoki stupanj zadovoljstva svih žitelja Grada što se ugleda prvenstveno u kvaliteti življenja.

Prioritet 2.1. - Razvoj društvene infrastrukture

Prioritetom 2.1. razvoj društvene infrastrukture posebno se sagledava infrastruktura u funkciji odgoja i obrazovanja, sporta i rekreacije te provođenja kulturnih programa koja osobito mladima i svim žiteljima Grada osigurava kvalitetan razvoj i društveni život. S toga osnova formiran je ovaj prioritet kao infrastrukturni preduvjet za odgoj, obrazovanje, sport i rekreaciju i provođenje kulturnih programa. Bez obzira koji je nivo sadašnjeg stanja i briga društva o infrastrukturi to su sadržaji koji su i dalje strateškog značaja za kvalitetni razvoj promatrane sredine.

Prioritet 2.2. - Razvoj kvalitete življenja

Prioritet 2.2. odnosi se na jačanje neinfrastrukturnih preduvjeta za razvoj kvalitete života i to osobito za zadržavanje mladih i obitelji, kvalitetan društveni život i brigu o potrebitima te cjelokupnoj društvenoj zajednici. Navedenim prioritetom nastoji se omogućiti mladima i obiteljima lakši dolazak do prve nekretnine, uključenost građana u društveno-kulturne aktivnosti, osobito mladih u sportsko rekreativne aktivnosti zajednice, poticati razvoj socijalnih programa pomoći, programe pomoći starijim i nemoćnim osobama i skupinama u nepovoljnom položaju. Također, ovim se prioritetom aktivnosti usmjeravaju i preventivnoj zdravstvenoj zaštiti odnosno povećanoj brizi o zdravstvenom stanju svih građana.

Prikaz definiranih prioriteta, provedbenih mjera i aktivnosti

Strateški cilj 2 - Unaprijeđena kvaliteta življenja		
Prioriteti (P)	Provedbene mjere (M)	Aktivnosti (A)
2.1. Razvoj društvene infrastrukture	2.1.1. Razvoj infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja i socijalne skrbi	<ul style="list-style-type: none"> - rekonstruirati i dograditi odgojne i obrazovne ustanove - izgraditi centar za socijalnu skrb - izgraditi sportsku dvoranu - uspostaviti i urediti Interpretacijski centar Prelog
	2.1.2. Razvoj sportsko-rekreativne infrastrukture i sportsko-rekreativnih programa	<ul style="list-style-type: none"> - održavati postojeću sportsku infrastrukturu i izgraditi nove sportske terene, domove i dvorane, koji su i koji će biti u funkciji aktiviranja šire društvene zajednice na sport i rekreaciju - dograditi teniski/stolnoteniski centar na postojećoj lokaciji TK Prelog - organizirati različite sportsko-rekreacijske događaje koji će uključivati širu društvenu zajednicu na sportsko-rekreativne aktivnosti - razviti rekreativne programe za osobe s invaliditetom - promovirati trendove bavljenja sportom i rekreacijom u zrelijoj dobi i utjecaja sporta i rekreacije na kvalitetu života - aktivirati i uključiti djecu u različite sportsko-rekreativne aktivnosti - promovirati i educirati djecu o važnosti bavljenja sportskim aktivnostima i negativnog utjecaja pasivnog načina života na daljnji razvoj - educirati skrbnike djece o usmjeravanju djece i uključivanju djece u sportske i rekreacijske aktivnosti
	2.1.3. Unapređenje infrastrukture za provođenje društveno-kulturnih programa	<ul style="list-style-type: none"> - osigurati adekvatne prostore za organizacije civilnog društva - izgraditi/rekonstruirati/adaptirati društvene domove - izgraditi/rekonstruirati/adaptirati kulturne ustanove - promovirati i poticati društveno-kulturne vrijednosti

2.2. Razvoj kvalitete življenja	2.2.1. Uvođenje modaliteta za stjecanje i najam nekretnina	<ul style="list-style-type: none"> - uvođenje mjera za poticanje kupnje građevinskih zemljišta, osobito napuštenih objekata - poticaji mladima i mladim obiteljima za kupovinu prve nekretnine - izgraditi stambene objekte - uvođenje mjera za subvencionirani najma ili kupovine stanova visokokvalificiranom kadru koji je deficitaran
	2.2.2. Unapređenje društveno-kulturnog života stanovništva	<ul style="list-style-type: none"> - očuvati lokalnu tradiciju i njegovanje kulturne baštine - poticati razvoj organizacija civilnog društva i volonterstva - kreirati programe poticanja šireg stanovništva na sudjelovanje u društvenim zbivanjima - poticati programe svih oblika pismenosti: financijske, informatičke, multimedijske i druge oblike pismenosti - istraživanje i uređenje arheološkog nalazišta Ferenčica
	2.2.3. Unapređenje sustava brige o starijim i nemoćnim osobama	<ul style="list-style-type: none"> - osigurati odgovarajuću razinu zaštite i skrbi za starije i nemoćne osobe - osigurati smještaj za starije i nemoćne osobe - poticati i razvijati druge oblike izvaninstitucionalne skrbi za starije i nemoćne - poticati razvoj palijativne skrbi u institucionalnom i izvaninstitucionalnom statusu - promovirati aktivnosti volontiranja pomoći starijim i nemoćnim osobama
	2.2.4. Potpora integraciji socijalno ugroženih skupina i skupina u nepovoljnom položaju	<ul style="list-style-type: none"> - razvijati društveno/socijalno poduzetništvo za rješavanje problema socijalno ugroženih skupina i skupina u nepovoljnom položaju - implementirati brižnu socijalnu politiku prema osobama teškog i slabijeg socijalnog i imovinskog stanja - implementirati brižnu socijalnu politiku prema mladima u nepovoljnom položaju te im omogućiti lakši ulazak u „svijet odraslih“

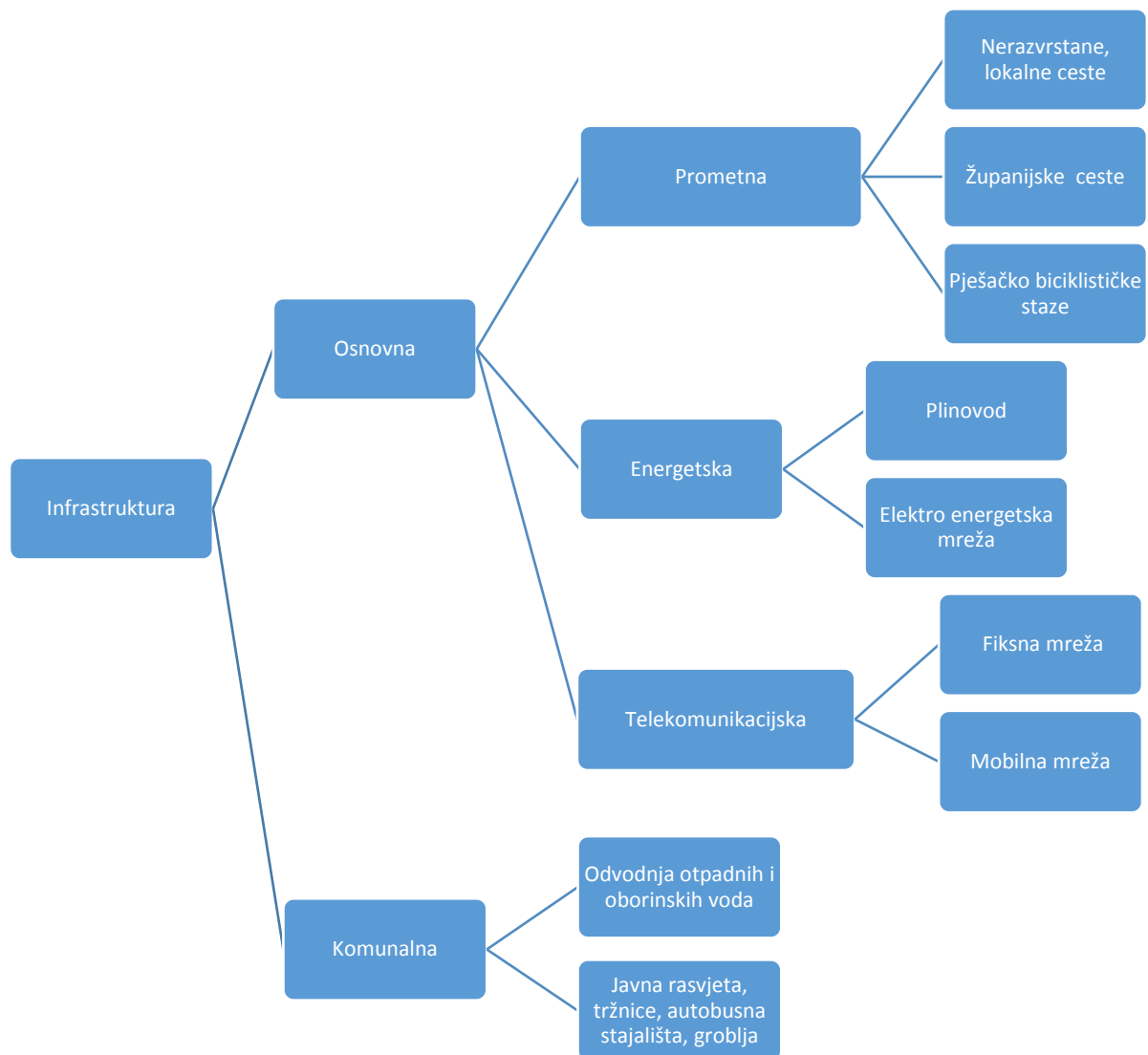
	<p>2.2.5. Unapređenje programa prevencija te ranog otkrivanja i liječenja bolesti koje su prepoznate kao vodeći uzroci smrtnosti</p>	<ul style="list-style-type: none">- postaviti zdravstvene prioritete i preventivne programe koji će povećati svjesnost opasnosti uzroka bolesti i pobuditi aktivizam građana- educirati i motivirati širu društvenu zajednicu o redovitim liječničkim pregledima i ranom otkrivanju bolesti- educirati širu društvenu zajednicu o rizičnim faktorima uzroka bolesti (kardiovaskularne bolesti, povišen krvni tlak, povišene masnoće u krvi i šećer, područje ovisnosti itd.)- promovirati zdravu prehranu i poboljšati prehrambene navike svih dionika društva uz stručnu edukaciju i nadzor
--	--	---

7.2.3. Strateški cilj 3 - Povećana kvaliteta infrastrukture, zaštite okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta

Strateškim ciljem 3, nastoji se pridodati na važnosti daljnjeg razvitka u osnovnu i komunalnu infrastrukturu, zaštitu okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta kako bi se osigurali temeljni preduvjeti za kvalitetan i siguran život svih stanovnika u Gradu Prelogu.

Strateški cilj 3 objedinjuje strateška razvojna usmjerenja u području infrastrukture. Primijenjena podjela infrastrukture (dekompozicija) u izradi Strategije, a s obzirom na razna teoretska te zakonska promatranja same infrastrukture, osobito komunalne infrastrukture, u nastavku je prikazan shematski prikaz raspodjele infrastrukture u procesu strateškog planiranja Radne skupine, a radi razumijevanja i lakšeg sagledavanja infrastrukture u Strateškom cilju 3.

Shematski prikaz raspodjele infrastrukture u Strateškom cilju 3

Strateški cilj 3 usmjeren je na unapređenje infrastrukture usmjerena upravno na razvoj osnovne i komunalne infrastrukture, kao glavna razvojna područja koja su sadržana u razvojnim prioritetima. Strateški cilj 3 se sastoji od 2 razvojna prioriteta, a koja su prikazana i obrazložena u nastavku.

Prioritet 3.1. - Razvoj osnovne i komunalne infrastrukture

Prioritet 3.1. razvoj osnovne i komunalne infrastrukture naglašava da se bez kvalitetne osnovne i komunalne infrastrukture ne može organizirati, a niti zamisliti privatni-gospodarski niti javni sustav. No, bez obzira što je u Gradu Prelogu dobro izgrađena i organizirana osnovna i komunalna infrastruktura i u visokom stupnju u korištenju, strateški je važno da se trajno osigura njena puna funkcija i da se stalno unapređuje i usavršava kako bi životni tokovi svih sektora, prvenstveno gospodarskog mogli biti organizirani na najsuvremeniji način i uz garanciju mogućeg stalnog korištenja. Stoga ovaj prioritet ima polaznu zadaću (svrhu) u doprinosu cilju povećane kvalitete infrastrukture. Kroz definirane aktivnosti nastoji se osigurati obilaznica Grada, izgraditi/proširiti pješačko biciklističke zone, rekonstruirati/obnoviti nerazvrstane ceste i lokalne ceste, postaviti efikasnija prometna signalizacija, opremiti i izgraditi autobusna stajališta, omogućiti pristup širokopojasnom internetu itd.

Prioritet 3.2. - Razvoj zaštite okoliša

Prioritetom 3.2. razvoj zaštite okoliša želi se unaprijediti zaštita životnog okruženja od svih mogućih negativnih pojava i utjecaja. Prioritet je usmjeren na „razvoj“ što znači da su postojeći sustavi zaštite okruženja prihvatljivog nivoa i većim dijelom potpuno zadovoljavajući ili čak i nadprosječni, ali cilj je daljnje unapređenje u svim segmentima kao i uvođenje novih sadržaja zaštite životnog okruženja. Prioritetom se posebno naglašavaju mjere i aktivnosti sustava gospodarenje otpadom, obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti te brige o kvalitetnom uređenju, održavanju i opremanju javnih i zelenih površina.

Prikaz definiranih prioriteta, provedbenih mjera i aktivnosti

Strateški cilj 3 - Povećana kvaliteta infrastrukture, zaštita okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta		
Prioriteti (P)	Provedbene mjere (M)	Aktivnosti (A)
3.1. Razvoj osnovne i komunalne infrastrukture	3.1.1. Unapređenje prometne infrastrukture i sigurnosti u prometu	<ul style="list-style-type: none"> - efikasnije organizirati javni prijevoz - prometno rasteretiti centar grada - urediti postojeće i izgraditi nove biciklističke i pješačke staze - urediti prometnice, nogostupe i pristupne rampe za invalide - rekonstruirati/obnoviti nerazvrstane ceste i lokalne ceste - stvoriti preduvjete za razvoj integriranog sustava javnog prijevoza - stvoriti preduvjete za električnu mobilnost (e-punionice) - postaviti efikasniju prometnu signalizaciju
	3.1.2. Unapređenje energetske infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti postojeći sistem umreženosti i održavanja plinske i električne energije - poboljšati preduvjete za prihvata obnovljivih izvora energije u el. energetska mrežu - poticati korištenje obnovljivih izvora energije u kućanstvu - zamjena energenata u objektima u vlasništvu Grada Preloga s obnovljivim izvorima energije - energetska obnova objekata u vlasništvu Grada Preloga
	3.1.3. Unapređenje telekomunikacijske infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - osigurati zadovoljavajuću brzinu prijenosa podataka - razviti širokopojasnu infrastrukturu na području Grada - osigurati kvalitetni pristup mobilnoj širokopojasnoj mreži užeg i šireg područja Grada
	3.1.4. Unapređenje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - dovršiti komunalnu infrastrukturu u novoizgrađenim dijelovima grada - izgraditi cjeloviti sustav odvodnje oborinskih i otpadnih voda - izraditi novo rješenje gradske tržnice - osigurati i održavati dovoljne kapacitete za ukope vodeći računa o proširenju i sanaciji groblja kao objekta komunalne infrastrukture

		<ul style="list-style-type: none"> - osigurati ukope kućnih ljubimaca - osigurati kvalitetno izvršavanje dimnjačarskih poslova - uspostaviti energetske učinkovitu javnu rasvjetu - uvesti javnu rasvjetu na neosvijetljenim dijelovima - opremiti i izgraditi autobusna stajališta
	3.1.5. Unapređenje sustava civilne zaštite i zaštite od požara društvene i privatne imovine	<ul style="list-style-type: none"> - uspostaviti kvalitetne preventivne sustave od mogućih posljedica elementarnih nepogoda i kontinuirano unaprjeđivati sustav zaštite - stvoriti funkcionalnu infrastrukturu sustava zaštite imovine - stvoriti tehničke preduvjete za uspostavu javne vatrogasne postrojbe - izgraditi novi objekt za javnu vatrogasnu postrojbu
3.2. Razvoj zaštite okoliša	3.2.1. Poticanje i potpora u korištenju obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti	<ul style="list-style-type: none"> - poticati razvojne projekte u području obnovljivih izvora energije (biomasa, geotermalna energija, solarna energija itd.) - poticati projekte energetske učinkovitosti - organizirati edukacije i promicati korištenje energije iz obnovljivih izvora energije - organizirati edukacije i poticati povećanje energetske učinkovitosti poslovnih subjekata i obiteljskih kućanstava
	3.2.2. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom	<ul style="list-style-type: none"> - izgraditi reciklažno dvorište za građevinski otpad - izgraditi skladište korisnog otpada
	3.2.3. Program upravljanja zelenim i javnim površinama	<ul style="list-style-type: none"> - kontinuirano osmišljavati projekte uređenja zelenih i javnih površina u funkciji identiteta Grada te najpoželjnijeg Grada kontinentalne hrvatske za život - urediti centar grada na način aktivnijeg društvenog života - urediti gradski park na Jugu - razvijati projekte urbanog opremanja: klupe za trgovce i parkove, stalci za bicikle, autobusne nadstrešnice, posude za otpatke, rasvjetni stupovi, javni satovi, info stupovi, dječja igrališta, ograde i stupići, žardinjere, stupovi za zastave i sl.

		<ul style="list-style-type: none"> - revitalizirati centralni Preloški par (Trg Slobode), zasaditi „stoljetna“ drveća - poticati osvještavanje stanovništva na vrijednost urbanog drveća te njegove ekološke i ekonomske korisnosti - izraditi plan i provoditi zalijevanje urbanog drveća (za vrijeme ljetnih suša) - sadnja drvoreda po svim Preloškim ulicama (kasna jesen ili rano proljeće) - izraditi registar dendrološke prirodne baštine i „landmark tree“ (orijentirajućih stabala) te ih upisati/ucrtati u plan grada
3.3. Jačanje institucionalnih kapaciteta u funkciji razvoja	3.3.1. Unapređenje korištenja imovine u funkciji razvoja Grada	<ul style="list-style-type: none"> - provesti prostorno planiranje uređenja prostora Grada - provesti analizu javnih prostora i njihovog učinkovitog korištenja - uređenje centra Grada u funkciji grada ugodnog za društveni i obiteljski život - razviti programe upravljanja imovinom Grada - osigurati prostore za decentralizirane funkcije državne uprave
	3.3.2. Poticanje suradnje i dijaloga civilnog, javnog i gospodarskog sektora	<ul style="list-style-type: none"> - povećati informiranost šire javnosti o projektnim aktivnostima - informiranje civilnog, javnog i gospodarskog sektora o mogućim izvorima financiranja projekata i pripremi razvojnih projekata - stvoriti preduvjete za kvalitetnu suradnju i dijalog svih sektora življenja

8. STRATEŠKI PROJEKTI I PROJEKTNE INICIJATIVE

8.1. Popis strateških projekata

Strateški projekti Grada predstavljaju kapitalna ulaganja na području Grada Preloga koji se nastoje realizirati u programskom razdoblju Strategije. Navedeni kapitalni projekti su u velikoj mjeri definirani te su u fazi pripreme ili fazi pripreme za provođenje. Nositelj većine strateških projekata je Grad Prelog. Prikaz strateških projekata i doprinos definiranim aktivnostima Strateškog razvojnog programa naveden je u nastavku.

Popis strateških projekata

R.br	Naziv projekta	Faza projekta *	Iznos ukupnog ulaganja u kn	Iznos iz gradskog proračun u kn	Dinamika ulaganja				
					Realizirano u 2018.	Plan u 2019.	Plan u 2020.	Plan u 2021.	Plan 2022.-2028
1.	Uređenje Trga kralja Tomislava								
2.	Uređenje Gradskog parka JUG								
3.	Izgradnja obilaznice Grada Preloga								
4.	Uređenje Sportsko – rekreacijske zone Prelog (Marina)								
5.	Izgradnja sustava odvodnje aglomeracija Dubrava								
6.	Sanacija prometnica nakon izgradnje sustava odvodnje aglomeracija Dubrava								
7.	Izgradnja sustava odvodnje aglomeracija odvodnje Podbrest								
8.	Sanacija prometnica nakon izgradnje sustava odvodnje aglomeracija Podbrest								

9.	Uvođenje širokopojasnog interneta								
10.	Uvođenje LED rasvjete								
11.	Uređenje Interpretacijskog centra Prelog								
12.	Izgradnja pješačko-biciklističkih staza i traka - području Grada								
13.	Razvoj glamping turizma								
14.	Arheološko nalazište Ferenčica								
15.	Rekonstrukcija i dogradnja SŠ Prelog i izgradnja sportske dvorane								
16.	Rekonstrukcija i nadogradnja gradske tržnice Prelog								
17.	Rekonstrukcija i energetska obnova i dogradnja Sportskog parka Draškovec								
18.	Rekonstrukcija Sportskog parka Čehovec								
19.	Proširenje Muzeja Croata insulanus Grada Preloga								
20.	Informatizacija Muzeja Croata insulanus Grada Preloga								
21.	Rekonstrukcija, dogradnja i energetska obnova zgrade Glavna 31								
22.	Proširenje i infrastrukturno opremanja GZ Sjever								
23.	Energetska obnova OŠ Cirkovljan i DV Fijolica – podružnica Cirkovljan								
24.	Proširenje stambene zone Jug Prelog								

25.	Izgradnja nerazvrstane ceste s izgradnjom PBS Draškovec – Čukovec – spoj na D-20								
26.	Izgradnja PBS Oporovec – Draškovec – spoj na LC								
27.	Opremanja Doma kulture Čukovec								
28.	Rekonstrukcija i opremanje Doma kulture Čehovec								
29.	Rekonstrukcija crkve sv. Roka Draškovec								
30.	Rekonstrukcija zgrade PRE-KOM-a								
31.	Spoj Trga Slobode sa Trgom kralja Tomislava								
32.	Dogradnja sportskog parka Oporovec – nogometni kamp								
33.	Energetska obnova zgrade OŠ Prelog i sportske dvorane								
34.	Izgradnja prometnice Industrijska zona Istok s spojem na obilaznicu Prelog								
35.	Izgradnja PBS Cirkovljan – Donji Kraljevec								
36.	Izgradnja prometnice i parkiralište groblje Prelog								
37.	Izgradnja višestambene zgrade								
Ukupna ulaganja									

8.2. Popis projektnih inicijativa

Za razliku od strateških projekata, u nastavku se nalazi popis projektnih inicijativa koje su prikupljene u razdoblju izrade Strategije, a koje predstavljaju razvojne projekte koji su u pravilu manje razine definiranosti u smislu procjene dinamike provedbe i osiguranih izvora financiranja, ali njihovom realizacijom značajno se utječe na ostvarenje definiranih strateških odrednica tako da i o njima treba voditi brigu te da se u vremenskom razdoblju Strategije do 2028. godine omogući njihova realizacija. Iz prethodno navedenog, projektne inicijative su u većem dijelu projekti u fazi ideje i pripreme te je moguće da određeni projekt doprinosi jednoj ili više aktivnosti u Strategiji.

Popis projektnih inicijativa

Projektne inicijative
Izgraditi turističke sadržaje na „Marini“ Prelog – oživjeti jezero i Dravu
Realizacija geotermalne energane Draškovec
Bioplinsko postrojenje za proizvodnju el. energije
Izgradnja lječilišno – turističkog kompleksa Hortus Croatiae
Hotel Panorama proširenje
Inovativne manifestacije i turistička ponuda – razvoj turizma
Razvoj kontinentalnog turizma
Mogućnosti za selektivne oblike turizma
Smještajni kapaciteti na OPG-u
Širenje industrijske proizvodnje
Ekološka poljoprivredna proizvodnja „čista hrana“, staklenici
Navodnjavanje poljoprivrednih površina
Ulaganje u školstvo, obrazovanje i kulturu
Demografski poticaji (besplatan vrtić, dodaci)
Centar za udruge – adekvatni prostori za udruge
Uvođenje stipendija (umjesto kredita za studente)
Izgradnja nogometnog terena sa umjetnom travom
Programi cjeloživotnog obrazovanja
Svjesnost o važnosti zdravlja
Socijalno stanje i pomoć potrebitima
Dogradnja tenisko/stolnoteniskog centra Prelog
Sadnja novih drvoreda i kontinuirano unaprjeđenje ubranog dendrološkog fonda

9. PROCES PROVEDBE, PRAĆENJA, INFORMIRANJA, AŽURIRANJA I VREDNOVANJA STRATEGIJE

Svrha je procesa provedbe, praćenja, informiranja, ažuriranja i vrednovanja Strategije (u daljnjem tekstu Proces provedbe) osigurati maksimalnu efikasnost u provedbi razvojnih aktivnosti Grada, osigurati trajno svježije informacije na svim nivoima i tekuće ažuriranje Strategije novo nastalim razvojnim problemima i potrebama.

Za uspješnu provedbu Strategije potrebno je utvrditi institucionalni okvir i provedbeni okvir te postaviti model i elemente vrednovanja Strategije. Institucionalnim okvirom definiraju se nadležna i odgovorna tijela u provedbi Strategije, a u provedbenom okviru definiraju se sadržaji i procesi u provedbi, praćenja provedbe, informiranja, ažuriranje i kao posebno poglavlje vrednovanje Strategije, kako bi se moglo u pojedinim vremenskim razdobljima Strategije vrednovati stupanj uspješnosti provedbe strateških odrednica.

9.1. Institucionalni okvir

Institucionalni okvir čine tijela za provedbu, praćenja, informiranje, ažuriranje i vrednovanje Strategije. To su: Gradsko vijeće i gradonačelnik, Radna skupina, Odbor za praćenje, upravna tijela Gradske Uprave i tijela javnih funkcija kao provedbena tijela te svi akteri razvojnih inicijativa, kao interesne skupine.

Gradsko vijeće i gradonačelnik su najviša tijela za donošenje i ažuriranje Strategije te za donošenje odluka o uspješnosti provedbe Strategije (vrednovanje Strategije) o izmjeni i dopuni odnosno ažuriranju Strategije te odluke o usvajanju određenih sadržaja Strategije (kao što je Akcijski plan projekata).

Radna skupina je predstavnik zajednice Grada kao interesnog tijela koja razmatra razvojne probleme i razvojne potrebe te sukladno tome predlaže Gradskom vijeću i gradskom gradonačelniku izmjene i dopune ili ažuriranja Strategije.

Odbor za praćenje (ili odbor za koordinaciju i praćenje) je koordinacijsko tijelo stručno interesnog karaktera koje vrši praćenje provedbe, prikuplja informacije od provedbenih tijela i interesnih skupina, iste stručno obrađuje i prosljeđuje Radnoj skupini. Odbor za praćenje se imenuje odlukom Gradskog vijeća ili gradonačelnika nakon usvajanja Strategije. Operativnije je, da tu odluku donosi gradonačelnik, zbog operativnog povremenog uključivanja vanjskih stručnih članova Odbora i da o izboru sastava i broju stalnih i povremenih članova, odlučuje gradonačelnik.

Upravna tijela Gradske uprave i javnih funkcija, djeluju kao provedbeno tijelo Strategije. Ova tijela su nadležna i odgovorna za provedbu razvojnih aktivnosti, inicijativa i projekata po svojoj profesionalnoj zaduženosti ili po nalogima i odlukama gradonačelnika ili Gradskog vijeća.

Sve **interesne skupine ili pojedinci, civilne udruge i poduzetnici** koji se susreću s razvojnim problemima i potrebama i koji iznalaze razvojna rješenja, predlažu svoja rješenja u obliku projektnih ideja, projektnih prijedloga ili samih projekata u Katalog projektnih

prijedloga iz kojeg Odbor za praćenje i stručna i upravna tijela pripremaju projekte za provedbe i utvrđuju Akcijski plan projekata za provedbu.

9.2. Provedbeni okvir

Provedba, praćenje provedbe, informiranje i ažuriranje Strategije izvodi se kontinuirano u cijelom razdoblju Strategije, a ciklusno svake kalendarske godine u dijelu izvještavanja i ažuriranja. Kalendarske godine poistovjećuju se s proračunskim godinama.

Za kvalitetnu provedbu Strategije neophodno je u proces provedbe uključiti sljedeće sadržaje:

- a) formiranje Kataloga ili baze projektnih prijedloga,
- b) izrada Akcijskog plana projekata za provedbu,
- c) izrada Financijskog plana,
- d) praćenje provedbe, izvještavanje i ažuriranje Strategije,
- e) očuvanje i provedba horizontalnih načela.

Ad a) Formiranje Kataloga ili baze projektnih prijedloga

Sastavni dio provedbenih mjera i njihovih programskih aktivnosti u provedbenom smislu Strategije su upravo razvojne inicijative u formi projektnih ideja, projektnih prijedloga ili samih projekata. Da bi se stvarala „zaliha“ razvojnih inicijativa potrebno je formirati Katalog projektnih prijedloga i kontinuirano prikupljati razvojne ideje. Formiranje Kataloga i prikupljanje projektnih prijedloga, trebalo bi biti u nadležnosti Odbora za praćenje ili tijela koje odbor imenuje za te poslove.

Katalog projekata postaje razvojni alat ili razvojna osnova za stručnu Gradsku upravu i tijela javnih funkcija (distributeri vode i plina, el. energije, komunalne djelatnosti, Uprava za ceste...) koja iz Kataloga crpi razvojne inicijative kao rješenja razvojnih potreba i sukladno provedbenom statusu projektnih prijedloga u smislu pripremljenosti projekta i njegove provedivosti u organizacijskom i financijskom smislu predlaže projekte za provedbu u određenom vremenskom razdoblju, zapravo u proračunskom razdoblju.

Ad b) Izrada Akcijskog plana projekata za provedbu

Na osnovi usvojenog proračuna za promatranu proračunsku godinu, ažurirane Strategije za isto razdoblje i na osnovi projekata iz Kataloga projektnih prijedloga koji su provedivi u promatranom proračunskom razdoblju, formira se Akcijski plan projekata za provedbu. Isti se strukturira po svim bitnim elementima specificiranih projekata s najznačajnijim informacijama nositelja projekata, vremenskom razdoblju izvođenja projekta, vrijednosti ulaganja i izvora financiranja. Nositelji izrade Akcijskog plana projekata za provedbu su provedbena tijela Strategije, tj. stručno i Upravno tijelo Gradske uprave i tijela javnih funkcija i Odbor za praćenje, koji prijedlog podnose gradonačelniku i Gradskom vijeću na usvajanje. Akcijski plan treba sadržavati i elemente za vrednovanje uspješnosti i njihove pokazatelje ishoda za ocjenu uspješnosti.

Ad c) Izrada Financijskog plana

Financijski plan je rekapitulacija dinamike ulaganja i izvora financiranja po njihovoj strukturi svih projektnih prijedloga i projektnih inicijativa iz akcijskog plana. Financijski plan daje uvid izvora financijskog opterećenja proračuna u promatranj godini i kao projekcija u naredne dvije godine. Kao i pregled ostalih izvora financiranja koji se u praksi mogu razvrstati na glavne izvore sufinanciranja.

Ad d) Praćenje provedbe, izvještavanje i ažuriranje Strategije

U godini nakon usvajanja Strategije i ciklički svake godine nakon toga nužno je prikupljati informacije o procesu provedbe projekata iz Akcijskog plana projekata za provedbu i prikupljanje projektnih prijedloga, kao i svih novonastalih stanja na prostoru Grada Preloga u svim sektorima; javnom, civilnom i gospodarskom, u smislu novonastalih razvojnih problema i potreba i u kontinuiranom prikupljanju razvojnih inicijativa. Paralelno s prikupljanjem navedenih informacija, svake kalendarske godine potrebno je izvršiti obnovu osnovne analize u smislu ostvarenih rezultata na svim područjima življenja radi ocjene uspješnosti provedbe Strategije. Svi prikupljeni elementi i informacije procesa provedbe Strategije i obnovljene osnovne analize rezultiraju u potrebnoj promjeni izmjenama i dopunama Strategije odnosno u potrebi ažuriranja Strategije za naredna razdoblja.

Proces praćenja prikupljanja informacija i predlaganja promjena utvrđuje Odbor za praćenje ili stručno tijelo koje imenuje gradonačelnik koji podnosi prijedloge Radnoj skupini najmanje jednom godišnje i to prije vremena kada se utvrđuje proračun za sljedeću godinu. Nakon što se utvrdi proračun za sljedeću godinu, temeljem razvojnih mogućnosti financijskog karaktera iz proračuna i temeljem izmjena i dopuna ili ažuriranja Strategije, formira se Akcijski plan projekata za provedbu za promatranu proračunsku godinu i projekciju za naredne dvije godine.

Ad e) Očuvanje i provedba horizontalnih načela

U procesu provedbe Strategije dužnost je svih provedbenih tijela voditi računa o potpunoj primjeni svih horizontalnih načela koja su implementirana u Strategiji. To znači da će aktivnosti i projekti ili bilo koje druge intervecnije u provedbenom procesu Strategije biti prihvaćeni za provedbu samo uz uvjet da se u svom planu i provedbi poštvaju sva horizontalna načela iz ove Strategije. Izričito primjena načela zaštite okoliša i prirode moraju biti jasno prezentirana kod svake stavke akcijskog plana projekata za provedbu.

9.3. Vrednovanje učinaka Strategije

Svrha procesa praćenja provedbe i vrednovanja Strategije je **vrednovanje učinaka** Strategije u smislu stupnja ostvarivanja strateških odrednica što je osnova za ažuriranje, izmjene i dopune Strategije u pojedinim vremenskim razdobljima preporučljivo u proračunskim godinama. Vrednovanje Strategije operativno se utvrđuje činjenicama o izvršenju ili ostvarivanju određenih strateških odrednica koje se prezentira opisnim stanjem ili kvantifikacijom pomoću indikatora.

U nastavku je prikazan sustav za korištenje indikatora koji se preporuča primijeniti u praćenju i vrednovanju Strategije Grada Grad Prelog.

9.3.1. Uvodno o indikatorima/pokazateljima

Pojam indikator je istovjetan sinonimu pokazatelj, a usmjerava na brojčanu veličinu određenog sadržaja. U pravilu indikator je kvantifikacija određenog stanja ili promjene.

9.3.2. Primjena indikatora u praksi

Bez obzira što je indikator brojčana veličina i odražava apsolutno ili relativno stanje, u praksi se često kao indikator koristi i opis stanja ili promjene. Primjera radi u cost-benefit analizi kod javnih projekata definiraju se javni benefiti (koristi) kao posljedica javnog ulaganja i trošenja javnog novca dvojako. U primjerima mogućeg definiranja benefit se izražava novim vrijednostima, brojčanim veličinama, novostvorene vrijednosti (nova novčana vrijednost, period povrata ulaganja, profitabilnost ulaganja, broj novozaposlenih i dr.), a u benefitima koji se ne mogu izraziti brojčanom veličinom koristi se opisno novonastalo stanje, kao rezultat ulaganja javnog novca, kao npr.: poboljšana poduzetnička klima, kvalitetnija zdravstvena zaštita, smanjenje zagađenosti okoline, u pravilu sve sa glagolskim imenicama; poboljšanje, unapređenje, pojačanje.

9.3.3. Indikatori u Strategiji Grada Preloga

U strateškim aktima obavezno razmatramo razvojne odrednice; vizija, strateški ciljevi, strateški prioriteti, provedbene mjere i aktivnosti.

U svrhu definiranja indikatora za pojedinu odrednicu, bitno je saznanje da se odrednice definiraju na slijedeći način:

- **vizija** se definira kao buduće željeno stanje. To buduće željeno stanje objedinjuje mnoštvo indikatora svih područja življenja i aktivnosti, to znači da se kao indikator vizije može definirati najbolje kao ocjena postignutog stanja, što je ustvari integrirana ocjena mnoštva pokazatelja, relativnih i apsolutnih željenih stanja (definirano u Strategiji) ili ostvarenog stanja (utvrđenog u Izvještaju o provedbi Strategije),
- **strateški ciljevi** su također definirani kao opći ciljevi. Teorija o ciljevima govori da je cilj definirano stanje u nekom vremenskom terminu. U Strategiji razvoja stanje je opisano nazivom cilja, a rok je razdoblje završetka programskog razdoblja Strategije.

Analogno indikatoru za viziju i indikator za određeni strateški cilj je integrirana ocjena planiranih ili ostvarenih indikatora prioriteta, koji čine promatrani strateški cilj.

- u Strategiji razvoja **strateški prioriteti** su definirani kao specifični ciljevi, koji integrirani čine opći cilj te se i indikator za strateške prioritete također mogu definirati kao integrirana ocjena planiranih ili postignutih indikatora provedbenih mjera i aktivnosti. Želi li se kod strateških prioriteta definirati kvantitativni indikator, isto se može izraziti s nekoliko indikatora svih aktivnosti koje su predviđene ili koje će se u provedbi pojavljivati iz svih provedbenih mjera koje su sastavnice određenih prioriteta.
- **provedbene mjere i aktivnosti.** U pravilu se provedbene mjere definiraju kao niz od nekoliko aktivnosti, a česti je slučaj da se provedbena mjera definira samo za jednu za razvoj JLS vrlo bitnu aktivnost. Za svaku predviđenu ili ostvarenu aktivnost uspješnost se može programirati s jednim indikatorom ili vrlo ograničenim brojem indikatora, što znači da se odgovarajuće tome za svaku mjeru mogu postaviti jedan ili više kvantitativnih indikatora, a i dodatno kvalitativni indikatori (opisni).

Iz gornjeg proizlazi da se za viziju, strateške ciljeve i strateške prioritete mogu naznačiti opisni i kvantitativni indikatori. Kod utvrđivanja indikatora za provedbenu mjeru ili kod aktivnosti, kvalitativni-opisni indikatori su načelno naznačeni u opisu i svrsi mjere i aktivnosti, a utvrđivanje kvantitativnih indikatora obuhvaća proces definiranja postojećeg stanja sadržaja koji obrađuje mjere i procjene mogućeg postignuća u relativnom ili apsolutnom iznosu, ali uvijek u odnosu na prethodno (polazno) stanje ili u odnosu na željeno (završno) stanje. Taj proces ili postupak je međutim stručnog i upravnog karaktera u nadležnosti stručnih tijela Grada, nadležnih za sadržaj koji se obrađuje provedbenim mjerama i aktivnostima. Da je to tako, proizlazi i iz dokumenata pravilnika i smjernica za izradu Strategija razvoja;

- Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija (NN 53/2010),
- Smjernice za izradu županijskih razvojnih Strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe (u sklopu Strategije regionalnog razvoja RH),

U oba dokumenta, koji su dobra podloga za izradu Strategija, naznačeno je da se indikatori svih strateških odrednica definiraju i utvrđuju u akcijskim planovima, koji je provedbeni dokument u procesu praćenja provedbe Strategije. Ovo je sukladno činjenici da je Strategija dokument preporuka i smjernica kako doći do budućeg željenog i kontroliranog stanja do kraja programskog razdoblja, a proces praćenja i provedbe je izvršni, prvenstveno stručno-upravni dio procesa ukupnog razvoja JLS, u našem slučaju Grada Preloga.

10. ČLANOVI RADNE SKUPINE

Popis članova Radne skupine koji su sudjelovali u izradi Strategije navedeni su u tablici u nastavku.

Popis članova Radne skupine

R.br.	Ime i prezime članova Radne skupine	Predstavnik (javno tijelo, tvrtka, obrt, udruga)
1.	<i>Antolek Hrga Anica</i>	<i>Gradski zbor Prelog</i>
2.	<i>Bacinger Josip</i>	<i>Bercon d.o.o.</i>
3.	<i>Balent Ivica</i>	<i>Udruga pčelara Prelog</i>
4.	<i>Črep Josip</i>	<i>Zavod za prostorno uređenje MZ</i>
5.	<i>Domjanić Dragica</i>	<i>DG Sport d.o.o.</i>
6.	<i>Glavina Krešimir</i>	<i>AATG d.o.o.</i>
7.	<i>Glavina Dragutin</i>	<i>Građanin</i>
8.	<i>Grabant Tomislav</i>	<i>Grabant d.o.o.</i>
9.	<i>Gradečak Ivan</i>	<i>Grad Prelog - Turistička zajednica</i>
10.	<i>Gregur Tomislav</i>	<i>Srednja škola Prelog</i>
11.	<i>Hercigonja Neven</i>	<i>Marina Prelog d.o.o.</i>
12.	<i>Horvatić Sanela</i>	<i>DND Prelog</i>
13.	<i>Hrzić Miroslav</i>	<i>Grad Prelog</i>
14.	<i>Hrzić Mirjana</i>	<i>Kazališna scena Kalmana Mesarića, Književni krug Prelog</i>
15.	<i>Jurčec Nikola</i>	<i>Bercon d.o.o.</i>
16.	<i>Jurčec Vladimir</i>	<i>Jurčec transporti d.o.o.</i>
17.	<i>Kavran Matjačić Mateja</i>	<i>Grad Prelog</i>
18.	<i>Kelenec Novak Katarina</i>	<i>Bercon d.o.o.</i>
19.	<i>Kolarek Ljubomir</i>	<i>Grad Prelog</i>
20.	<i>Kožnjak Iva</i>	<i>Muzej Croata insulanus Grada Preloga</i>
21.	<i>Kralj Maja</i>	<i>VIPRO</i>
22.	<i>Kvakan Zdravko</i>	<i>LPT d.o.o.</i>
23.	<i>Ladić Snježana</i>	
24.	<i>Lesinger Maja</i>	<i>Knjižnica i čitaonica grada Preloga</i>
25.	<i>Lesinger Nina</i>	<i>OŠ PRELOG</i>
26.	<i>Lisjak Krunoslav</i>	<i>ECF d.o.o.</i>
27.	<i>Logožar Milan</i>	<i>DOSTI ČK</i>
28.	<i>Marčec Zdravko</i>	<i>MO Čukovec</i>
29.	<i>Martinec Novak Ivana</i>	<i>Srednja škola Prelog</i>
30.	<i>Matjačić David</i>	<i>Agrico sistemi</i>
31.	<i>Mezga Brankica</i>	<i>DV Fijolica</i>
32.	<i>Mikec Snježana</i>	<i>ŠESTAN BUSCH d.o.o.</i>
33.	<i>Mirić Margit</i>	<i>OŠ Draškovec</i>
34.	<i>Narandža Josip</i>	<i>Foto Narandža</i>
35.	<i>Novak Vesna</i>	<i>Bercon d.o.o.</i>
36.	<i>Novak Dražen</i>	<i>Građanin</i>

37.	<i>Pervan Jasminka</i>	<i>Grad Prelog - Dom kulture</i>
38.	<i>Poredoš Željko</i>	<i>Grad Prelog</i>
39.	<i>Radiković Siniša</i>	<i>GKP PRE-KOM d.o.o.</i>
40.	<i>Radović Miljenka</i>	<i>Grad Prelog</i>
41.	<i>Ružić Mihael</i>	<i>LAG Mura - Drava</i>
42.	<i>Slaviček Igor</i>	<i>Grad Prelog</i>
43.	<i>Sokač Željko</i>	<i>NK MLADOST KOMET</i>
44.	<i>Strahija Helena</i>	<i>Grad Prelog</i>
45.	<i>Strahija Marija</i>	
46.	<i>Šimunković Ivan</i>	<i>Belupo Koprivnica</i>
47.	<i>Štampar K.</i>	<i>Bravarija Štampar</i>
48.	<i>Švenda Filip</i>	<i>Studio M</i>
49.	<i>Ujalki Đuro</i>	<i>Komet Prelog</i>
50.	<i>Vidović - Zvonar Lidija</i>	<i>Pjevački zbor Grada Preloga</i>
51.	<i>Vrbanec Mario</i>	<i>SDP Prelog</i>
52.	<i>Zadavec Jasminka</i>	<i>OPG sirana</i>
53.	<i>Žulj Krešimir</i>	<i>Eurobeton d.d.</i>

11. PRILOZI

11.1. Rekapitulacija definiranih strateških ciljeva, prioriteta i provedbenih mjera

Strateški cilj 1 – Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje	
Prioriteti (P)	Provedbene mjere (M)
P - 1.1. Jačanje poduzetničkog potencijala	M - 1.1.1. Unapređenje razvoja poduzetništva i obrtništva kroz potpurnu instituciju
	M - 1.1.2. Razvoj poduzetničkih zona
	M - 1.1.3. Poticanje suradnje poduzetnika i obrazovnih institucija
	M - 1.1.4. Poticanje inovacija u gospodarstvu
P - 1.2. Unapređenje i razvoj turističke destinacije	M - 1.2.1. Unapređenje turističkih programa i sadržaja
	M - 1.2.2. Unapređenje turističke infrastrukture i stvaranje uvjeta za daljnji razvoj
	M - 1.2.3. Razvoj selektivnih oblika turizma
	M - 1.2.4. Proširenje smještajnih kapaciteta
P - 1.3. Razvoj ruralnog prostora	M - 1.3.1. Poticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje s naglaskom na autohtone i ekološke proizvode
	M - 1.3.2. Razvoj nastupa na tržištu prodaje
	M - 1.3.3. Potpore udruživanju poljoprivrednih gospodarstava
Strateški cilj 2 – Unaprijeđena kvaliteta življenja	
P - 2.1. Razvoj društvene infrastrukture	M - 2.1.1. Razvoj infrastrukture u funkciji odgoja i obrazovanja i socijalne skrbi
	M - 2.1.2. Razvoj sportsko-rekreativne infrastrukture i sportsko-rekreativnih programa
	M - 2.1.3. Unapređenje infrastrukture za provođenje društveno-kulturnih programa
P - 2.2. Razvoj kvalitete življenja	M - 2.2.1. Uvođenje modaliteta za stjecanje i najam nekretnina
	M - 2.2.2. Unapređenje društveno-kulturnog života stanovništva
	M - 2.2.3. Unapređenje sustava brige o starijim i nemoćnim osobama
	M - 2.2.4. Potpora integraciji socijalno ugroženih skupina i skupina u nepovoljnom položaju
	M - 2.2.5. Unapređenje programa prevencija te ranog otkrivanja i liječenja bolesti koje su prepoznate kao vodeći uzroci smrtnosti

Strateški cilj 3 – Povećana kvaliteta infrastrukture, zaštita okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta	
<p>P - 3.1. Razvoj osnovne i komunalne infrastrukture</p>	M - 3.1.1. Unapređenje prometne infrastrukture i sigurnosti u prometu
	M - 3.1.2. Unapređenje energetske infrastrukture
	M - 3.1.3. Unapređenje telekomunikacijske infrastrukture
	M - 3.1.4. Unapređenje komunalne infrastrukture
	M - 3.1.5. Unapređenje sustava civilne zaštite i zaštite od požara društvene i privatne imovine
<p>P - 3.2. Razvoj zaštite okoliša</p>	M - 3.2.1. Poticanje i potpora u korištenju obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti
	M - 3.2.2. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom
	M - 3.2.3. Program upravljanja zelenim i javnim površinama
<p>P - 3.3. Jačanje institucionalnih kapaciteta u funkciji razvoja</p>	M - 3.3.1. Unapređenje korištenja imovine u funkciji razvoja Grada
	M - 3.3.2. Poticanje suradnje i dijaloga civilnog, javnog i gospodarskog sektora

11.2. Pokazatelji učinka

Definicija pokazatelja	Jed. mjera	Polazna vrijednost		Procjena rasta na god. razini	Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor podataka
		Vrijednost	Stanje od		Vrijednost	Ostvariti do		
Strateški cilj 1 – Razvijeno i konkurentno gospodarsko okruženje								
Ukupni prihodi poduzetnika	kn	1.737.732.000	31.12.2017.	3,00%	2.330.000.000	31.12.2028.	Godišnje	FINA
Gospodarski subjekti	subjekt	282	31.12.2017.	1,00%	320	31.12.2028.	Godišnje	HGK
Obrtnici	obrtnik	80	31.12.2017.	2,00%	100	31.12.2028.	Godišnje	UO MŽ
Broj ostvarenih noćenja	noćenje	7.288	31.12.2017.	4,00%	10.800	31.12.2028.	Godišnje	DZS
Broj OPG-ova	subjekt	468	31.12.2017.	1,00%	515	31.12.2028.	Godišnje	APPRRR
Strateški cilj 2 – Unaprijeđena kvaliteta življenja								
Zadovoljstvo građana društvenom kvalitetom življenja *	%	potrebno utvrditi	31.12.2018.	5,00%	>80% zadovoljnih	31.12.2028.	Godišnje	Grad
Kretanje broja stanovnika	stanovnik	7.815	2011.	1,00%	8.600	31.12.2028.	Godišnje	DZS
Nezaposlene osobe	osoba	144	2017.	-5,00%	72	31.12.2028.	Godišnje	HZZ
Zadovoljstvo građana radom Grada *	%	potrebno utvrditi	31.12.2018.	5,00%	>80% zadovoljnih	31.12.2028.	Godišnje	Grad
Strateški cilj 3 – Povećana kvaliteta infrastrukture, zaštite okoliša i jačanje institucionalnih kapaciteta								
Zadovoljstvo građana kvalitetom osnovne infrastrukture *	%	potrebno utvrditi	31.12.2018.	5,00%	>80% zadovoljnih	31.12.2028.	Godišnje	Grad

* Zadovoljstvo građana mjeri se anketnim upitnicima temeljem reprezentativnog uzorka iz ukupne populacije iz kojeg se donose zaključci o zadovoljstvu građana s obzirom na postignuto stanje razvoja određenog područja/sektora tj. definiranog strateškog cilja. Zadovoljstvo građana usmjereno je na zadovoljstvo koje se iščituje iz područja koja su navedena u definiranim prioritetima i provedbenim mjerama.

11.3. Komunikacijska strategija

Istraživanja koja su provedena u Europskoj uniji na temu uspješnog razvoja lokalne sredine kao preduvjeta sredine zadovoljnih ljudi, pokazala su, da su među ključnim čimbenicima uspješnog i djelotvornog razvoja lokalne sredine i čimbenici; sposobnost mobilizacije sudionika razvoja i unutarnje i vanjsko povezivanje i umrežavanje sudionika razvoja. Primjena ovih dvaju čimbenika ostvaruje se komunikacijom među sudionicima razvoja koja se provodi načelima i modelima definiranim u komunikacijskoj strategiji.

Svrha je komunikacijske strategije definiranje i objašnjenje osnovnih načela trajnog komunikacijskog procesa među sudionicima odnosno dionicima razvoja.

Ciljevi komunikacijske strategije

Temeljni ciljevi komunikacijske strategije su podizanje svijesti o ulozi i značaju Strategije te podizanje svijesti o potrebi razumijevanja strateških odrednica Strategije.

U okviru temeljnih ciljeva komunikacijska strategija treba ostvarivati specifične ciljeve među kojima su najvažniji:

- osnažiti komunikacijsku potrebu u procesu provedbe Strategije među dionicima razvoja,
- osigurati stalnu transparentnost provedbe Strategije,
- informirati javnost o mogućim izvorima financiranja razvojnih projekata posebno o EU fondovima i domaćim izvorima financiranja,
- uskladiti sve komunikacijske aktivnosti koje se provode interno unutar nadležnosti Grada i eksterno u regionalnom, nacionalnom i u EU okruženju.

Načela komunikacijske strategije

Uspješnost komunikacijskih procesa zavisna je od primjene komunikacijskih načela, a prvenstveno sljedećih:

- **temeljna načela;**
 - informacije se prezentiraju u jasnom, pristupačnom i razumljivom obliku,
 - informacije će se usmjeravati svim relevantnim ciljnim skupinama,
 - uspostaviti će se sistem praćenja i ažuriranja informacija kako bi iste bile realan pokazatelj vremenskog tijeka provedbe Strategije, uspješnosti njene provedbe i primjene potrebnih potencijalnih promjena. U nastavku će se imenovati odgovorno tijelo za provedbu ovog načela.
- **načelo partnerstva;**
 - komunikacijskom strategijom se osigurava direktna i indirektna komunikacija javnog i gospodarskog sektora i organizacija civilnog društva kao i ostale javnosti koja nije direktna sastavnica određenog partnerstva.
- **načelo jednakog pristupa informacijama;**

- komunikacijski procesi nužno uvažavaju potrebu jednakog pristupa informacijama svim skupinama kako bi se spriječila svaka diskriminacija na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije.

Ciljne skupine

Komunikacijske aktivnosti se usmjeravaju i odvijaju na razini internog i na razini eksternog komuniciranja. Na internoj razini se osiguravaju procesi praćenja provedbe, sam proces provedbe i vrednovanje napretka Strategije, a na eksternoj razini se osigurava suradnja s razvojnim akterima na regionalnom nivou i usklađenost razvoja Grada s razvojem okruženja tj. Međimurskom županijom i Republikom Hrvatskom.

Ciljne skupine na internoj razini čine dvije skupine:

- nadležna i provedbena tijela iz institucionalnog okvira provedbe Strategije,
- interesne skupine ili pojedinci, organizacije civilnog društva i poduzetnici.

Ciljne skupine na eksternoj razini su institucionalna i javno-upravna tijela Međimurske županije i Republike Hrvatske u dijelu njihovih nadležnosti kojima direktno ili indirektno utječu na uspješnost razvojnih procesa Grada.

Komunikacijski alati

U procesu provedbe komunikacijske strategije primjenjivati će se sljedeći komunikacijski alati:

- direktna komunikacija između nadležnih i provedbenih aktera razvoja i ostalih dionika razvoja i zainteresiranih skupina kako na internoj tako i na eksternoj razini,
- Internet komunikacija - birane informacije objavljuvat će se i distribuirati putem web stranice Grada,
- Priopćenja za tisak - priopćenjima za tisak objavljuvat će se najširoj javnosti redovne informacije o tijeku i uspješnosti provedbe Strategije,
- TV i radio mediji - lokalnim TV i radio postajama također će se distribuirati informacije i izvješćivati najšira javnost o tijeku i uspješnosti provedbe Strategije.

Provedba komunikacijske strategije

Nadležno tijelo koje će biti zaduženo za uspostavu komunikacijske strategije i praćenje njene provedbe je koordinacijsko stručno tijelo - Koordinacijski odbor za komunikaciju koje objedinjuje i usmjerava cjelokupni proces komunikacije za sve komponente Strategije.

U svrhu jasnog definiranja procesa provedbe Strategije i komunikacijske strategije Koordinacijski odbor za komunikaciju će za svaku proračunsku godinu zajedno s Akcijskim planom projekata za provedbu predložiti i komunikacijski-akcijski plan za isto proračunsko razdoblje, te isto, kao jednu cjelinu proslijediti na razmatranje i usvajanje Gradskom vijeću i gradonačelniku.

Koordinacijski odbor za komunikaciju imenuje gradonačelnik kao posebno stručno tijelo ili svojom odlukom obveze i nadležnosti koje proizlaze iz Komunikacijske strategije dodjeljuje Odboru za praćenje provedbe Strategije.

Komunikacijskim akcijskim planovima za svaku proračunsku godinu će se detaljno razraditi struktura i dinamika primjene komunikacijskih alata u funkciji provedbe Akcijskog plana projekata za provedbu kao i praćenja i vrednovanja uspješnosti provedbe Strategije u promatranoj proračunskoj godini.